

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DELORSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
odjenja 3. szám. (Wagner pa
17, éjjel 488. Sürögnycim:

slom
am:
Isad

NOVISAD, 1926. FEBRUÁR 21.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A magyar belpolitikai helyzet sulyosra fordult — Titokzatos gyilkosság Sztári-Becsén

A halál némasága?

A jugoszláviai magyar mezőkön bántó csend ül, mintha a halál madár vijjogása zavarná csak ezt a végtelen némaságot. Az őszi tarlón sehohsem sarjadzik az élet, sehol semmi jele annak, hogy itt mag csirázik a földben, amely diadalmas életerővel tör majd elő, hogy kalászbba hajtvva dus áldást teremjen. Mintha valami nehéz átok hengerelte volna le a magyar élettermőföldjét és azóta meddőségre kárhóztatva várja azt a táltost, aki ismét lelket leheljen belé, aki életre hívja a dermedt tagokat, a magába roskadt testet. Nem lehet az, hogy itt teljesen meghalt a magyar élet, hisz néha-néha megrázza magát a törzs, de nincs senki aki segítségére menne, nincs senki, aki istápolja, támogassa, aki vezesse addig, amíg magára talál és annyira megerősödik, hogy egyedül is nekivágjon az életnek a küzdelmes, nehéz kisebbségi életnek. A Vojvodina magyar népe, az erős test, amely ma talán még kissé kábult, még szédeleg az ismeretlen környezetben, de él, lélegzik, gondolkodik és csak arra vár, hogy valaki mellé ájjon, hogy valaki segítse azon az uton, amelyen el kell indulnia, amelyet végig akar járni és amelyet végig is fog járni. Kítől várjon segítséget, ha nem saját fiaitól, akik vér a vérből, test a testéből? Azoktól vár segítséget, akiknek oda kell állniok melléje, hogy velük együtt járja meg az utat, amely elvezeti oda ahol együtt lehet az ország többi népeivel. Akkor az ő szavát is megfogják hallani, mert meg kell hallaniok, észre fogják venni, mert észre kell venniök és nem lehet már úgy beszélni róla, mint a nemlétezőről vagy a legjobb esetben mint halottól. Azok, akik hivatva vannak ezt a népet vezetni ne álljanak félre, kényelmi szempontok, egyéni érdekek ne legyenek akadályai annak, hogy a magyar erő magyar életet teremjen, erőt, öntudatosat, amely büszkén és magára ismertén járja majd azt az utat, amelyet a Mindenható kijelölt számára. Tudjuk, hisszük, hogy csak fel kell rázni az álmodót és akkor diadalmas uton fog haladnia cél felé, amely nem lehet más, mint a vojvodinai magyar életének biztosítása minden támadás ellen, bármely oldalról is érje az. Eddig mindig csak a magyarság bőrére alkudtak, de sohasem a magyarság érdekében, tudta és megkérdézőse nélkül, néha akarata ellenére akartak dönteni felette. Fel kell rázni a népet, visszaadni önmagának, hitet oltani belé, hogy bizzon magában. Csak ezt kell megtenni azoknak, akik hivatottak érzik magukat a vezetésre, de hol vannak? Vigyáznunk kell, nehogy hamis próféták fújják meg a kürtöt, ami a magyar ugaron életet akar teremteni, mert ez az ébredés gyászos lesz és szomorú. Ezért kell jönniök a hivatottaknak, akik teljesen a magyar nép szolgálatába állnak, nem sokáig szabad késlekedniök, mert közeleg a tizenkettedik óra. Es nem maradhatnak, mert nincs olyan nép, amelynek ne lennének hivatott vezetői, a megpróbáltatás idején. Vannak, lenniök kell és az élni akaró magyarság meg fogja őket találni, mert ha nem, akkor a halálba szakad itt a magyar élet és a magyar élet csendje a halál némasága lesz.

Krafft és Nincsic beszéde a parlamentben

Krafft a német kisebbségekről, Nincsic külügyminiszter a Pelegrinetti afférről beszélt

Beogradból jelentik: Sztanojevics Aca tegnap egész nap tárgyalta a radikálispart vezetőivel, ennek során azonban semmilyen fontosabb momentum nem merült fel. A tegnapi nap legfontosabb eseménye dr. Krafft István és Nincsic Momcsilo parlamenti beszéde, amelyeket élénken kommentáltak politikai körökben. Az ellenzék körében pedig a blokk megalakításának kérdéséről tárgyaltak.

Krafft István dr. a költségvetési vita során rámutatott arra, hogy mennyire túlterhelik adóval főleg a Vojvodinát. Illetékes helyen ezt azzal igyekeznek magyarázni, hogy a Vojvodina az ország leggazdagabb tartománya. Ez azonban tévedés, mert annyira gazdag nem lehet, hogy elviselhesse ezeket az adókat. Foglalkozott a gazdasági nivellálás kérdésével is, ez azonban teljesen lehetetlen, mert az ország nemzetgazdasága visszasüllyedne primitív állapotába.

A német kisebbség helyzetével is részletesen foglalkozott. Az állam az alkotmányban garantálta a német kisebbségek egyenjogúságát, a németek azonban nem egyenjogú polgárok, ami nem méltó sem az országhoz, sem a néphez, de a németekhez sem.

Azzal vádolta az állami hatóságokat, hogy igazságtalanok a németekkel szemben, ezért és a nép túlterhelése miatt a költségvetés ellen fog szavazni.

Krafft után dr. Nincsic Momcsilo külügyminiszter a Pelegrinetti affé ügyében szólalt fel. Rádics parlamenti beszédében nem akarta megsérteni a nunciust, különben is sajnálkozást

sát fejezte ki a kormánynak, ha valami sértőt mondott volna a nunciusra és ezzel az egész ügy el van intézve. A nuncius az országban utazott és beszédeket tartott, amelyek kizárólag a vallás szolgálatában állhattak és sohasem lépték túl a megengedett határokat.

Az utóbbi időben sok panasz hangzott el amiatt, hogy nálunk üldözik a katolikus vallást. Nincsic ezt a leghatározottabban megcáfolta, mert Beograd sohasem fordult a katolikus vallás ellen és soha nem is fog. (Rádics és pártja nagy tapsal fogadta Nincsic beszédét.)

Hohnyec dr. ezzel szemben azt állította, hogy igenis folyik nálunk katolikus ellenes agitáció.

Rádics Sztepan felelt Hohnyecnek és kijelentette, hogy a horvát parasztpárti sohasem fordult a katolikus vallás, hanem csak a klerikalizmus ellen.

Rádics után személyes kérdésben szólalt fel Hohnyec, Nincsic és Krafft és ezzel az ülés véget is ért.

A népszövetség ülése

A népszövetség március 8 án rendkívüli ülészakra ül össze. A kormány értesítette a népszövetség titkárságát, hogy az SHS királyság delegációja a következő tagokból fog állani: A delegáció elnöke: dr. Nincsic Momcsilo külügyminiszter, tagjai dr. Jovanovics Milutin berni követ, dr. Krnjevics Juraj, Fotics Konstantin, a külügyminiszterium népszövetségi osztályának vezetője és Gyorgyevics Dusán, a berni követség titkára.

Nincs kompromisszum a frankügyben

A magyar belpolitikai helyzet ismét sulyosbodott

Budapest, február 20. A frankbizottság tegnap váratlanul befejezte működését, emiatt a parlamenti bizottság ellenzéki tagjai a késő hajnali órákig tanácskoztak a további teendőkről. Az ellenzék ugyan váratlanul érte az a hír, hogy a többségi előadói javaslat már elkészült, míg ők a kisebbségi jelentést még nem készíthették el. Nem valószínű, hogy ma már szavazás legyen az előadói jelentéssel kapcsolatban, mert az ellenzék minden eszközzel ki akarja használni, hogy a kisebbségi jelentés elkészítésére szükséges idő rendelkezésére álljon.

Ha Peyert a frank-vitából kizárlják, a szocialisták más módot fognak keresni arra, hogy Peyer adatait és a frank ügyben szerzett értesüléseit a nemzetgyűlés előtt felhasználhassa.

Rassay tegnap még a késő éjszakai órákban is tanácskozásokat folytatott Vázsonyival és más baloldali vezetőkkel, akik hangsúlyozták, hogy ha Bethlen hajlandó engedelményeket tenni és azt garantálna is hajlandók, lennének a békés megegyezésre.

Az Est szerint a politikai helyzet sulyosbodott. A parlamenti bizottságban kizárlnak tartják a kompromisszumot. A frankbizottság

ellenzéki tagjai nem vesznek részt a jelentést szerkesztő bizottságban, hanem külön szöveget írnak meg a maguk kisebbségi jelentését. A bizottság ellenzéki tagjai tegnap estétől hajnalig tanácskoztak ebben az ügyben. A két jelentés bizonyos fokig párhuzamos halad, a konzekvenciák levonásában azonban a kisebbségi vélemény homlokegyenest eltér az előadói javaslatától.

Az előadói jelentés ugyanis annak megállapítását javasolja majd, hogy a kormányt semmiféle felelősség nem terheli a franküggyel kapcsolatban és a nemzetgyűlés térjen napirendre az ügy felett. A kisebbségi véleménye ezzel szemben meg akarja állapítani a kormány felelősségét. A helyzet meglehetősen feszült, a jelentés vitája igen viharosnak ígérkezik. Kormányparti részről minden valószínűség szerint nyolc, szükség esetén tizenkét órás üléseket fognak javasolni, és a nyolcadik ülésnap eltelté után a vita bezárása harminc képviselő kérelmére indítványozható. Ilyen körülmények között kevés kilátás van a kompromisszumos megegyezésre, amelynek érdekében Friedrich István fáradozik. A helyzetet Peyer kitiltása is megnehezítette.

Rádics hallgat

A politikai élet legújabb szenzációja
A pénteki parlamenti ülésen Rádics István
egy mukkot sem szolt

A politikai élet legújabb szenzációja, hogy Rádics István már harmadnapja tökéletesen elnémult. A hangját sem hallani a bőbeszédű miniszternek, pedig a pénteki parlamenti ülésen ugyancsak bő aratása lehetett volna, ha megszólalt volna. Pénteken ugyanis Pribicevics, Rádics legelkeseredettebb ellenfele szólalt fel és kétórás beszédében kizárólag Rádicsról foglalkozott. Szinte hajmeresztő dolgokat mondott róla, szünet nélkül aposztrófálta, kihívó módon hepciáskodott, piszkálta, izgatta, idegesítette, de Rádics egy mukkot sem szolt. Még egy barátságos pillantásra sem méltatta a mindjobban izguló Szvetozárt. Hiába próbálkozott, vagdalozott jobbra-balra a harcias ellenfél, Rádics hallgatott, mint a csuka. Amikor Szvetozár leült, mindenki Rádics választását várta, de Rádics a képviselők legnagyobb megrökönyödésére sarkon fordult és kiment az ülésteremből.

— Mi történt Rádicsnál? — kérdezték a képviselők és nem akartak hinni a fülüknek, hogy Rádics szája ezuttal néma maradt.

— Talán beteg? — kérdezte az egyik honatya — vagy talán nyelvdaganata van?

Csak Pasics mosolygott rejtelmesen. Ő talán az egyetlen, aki tudja, hogy miért hallgat Rádics.

Vajon meddig tart Rádics önkényes „szájkivetése”?

Gyilkos vagy nem gyilkos?

Egy rejtelmes história, amelyről a novisadi bűnkronika semmit sem jegyzett fel
Ki az a titokzatos Milutinovics?

A napokban jelentették, hogy a novisadi rendőrség az osijekai ügyészség közözlőlevele alapján letartóztatta Milutinovics Cvetko 29 éves Donyi vakufi, illetőségű munkást, akit az osijekai ügyészség súlyos testi sértés büntette miatt vádol. Mielőtt még Milutinovicsot Osijekre szállították volna, megérkezett a beográdi Uprava Grada értesítése, amely szerint Milutinovics három évvel ezelőtt gyilkosságot követett volna el Novisadon.

Az ügy előzményei a következők: Amikor a novisadi lapok jelentették, hogy Milutinovicsot letartóztatták, a beográdi rendőrségen jelentkezett Sztarcsevics Jován, egy beográdi kifőzés tulajdonosa és feljelentést tett, hogy egy Milutinovics Cvetko nevű ember 1923-ban egy novisadi kocsmában mulatott Jelics Márkó napszámmal. A kocsmában ugyanakkor jelen volt Sztarcsevics is, aki látta, hogy Milutinovics kártyázás közben összeesett egy ismeretlen emberrel s az összeszólalkozás folyamán egy szódásüveget vágott az ismeretlen fejéhez aki meghalt. A gyilkosság után Milutinovics kirohant a kocsmából és elmenekült.

A novisadi rendőrség azonnal egy detektívvel küldött Beográdba, aki részletesen kihallgatta a feljelentőt. Sztarcsevics fenntartotta vallomását és ugyanugy adta elő a gyilkosság lefolyását, mint az első feljelentése alkalmával. Csak arra nem emlékezett, hol történt a véres eset.

Sztarcsevics Jován vallomása alapján a novisadi rendőrség erélyes nyomozást indított, de a bűnügyi evidenciából sehol sem derült ki, hogy ez az eset 1923-ban, vagy az előző években valóban megtörtént volna. Sehol még nyom sincs egy hasonló feljelentésnek vagy bármilyen incidensnek, amely egy novisadi kocsmában lejátszódott volna. Miután Milutinovics is tagadta, hogy valaha is szórakozott volna Novisadon, a rendőrség bizonyítékok hiányában beszüntette a nyomozást és Milutinovicsot az osijekai törvényszékhez fogja kísértetni.

Mindenesetre rejtélyes, hogy milyen indokok késztették Sztarcsevicsot, hogy Milutinovics ellen ilyen súlyos váddal lépjen fel. Milutinovics nem is ismeri Sztarcsevicsot, tehát arról sem lehet szó, hogy talán bosszu műve Sztar-

csevics feljelentése. A legvalószínűbb, hogy az egészben félreértés forog fenn, vagy pedig Sztarcsevics álmolta az egész gyilkosságot, amely-

részleteiről ugyan pontos leírást adott, csak éppen a korcsmát nem tudta megnevezni, ahol az állítólagos fejbeverés megtörtént volna.

Március 13-án újból a feljebbviteli bíróság elé kerül Patócs Böske gyilkossági kísérlete

Az első tárgyalásra nem lehetett előállítani, mert szökésben volt — A rendőrség Suboticán találta meg a bujkáló leányt — A második tárgyalásra elő fogják állítani

Emléketes még az a nagy port felvert gyilkossági kísérlet, amelyet Patócs Erzsébet sentai varróleány annak idején Dr. Petrovics Brankóné, az akkori sentai polgármester felesége ellen elkövetett. Patócs Erzsébet eddig még ki nem derített okokból hatalmas fejszével felszerelve behatolt Dr. Petrovics Brankó lakásába s ott egy egész éjszakát átviraszivva és lesben állva, reggel a hálószobából kilépő Dr. Petrovics Brankóné fejére sujtott és a fejszét elhajítva elmenekült. Dr. Petrovicsné szerencsére csak könnyebb sérülést szenvedett, mert a fejsze csapásait Petrovicsné hajkoronája fogta fel, úgy hogy a fejsze éle elcsuszott és csak egy csomó haját vágott le.

Patócs Erzsébetet másnap elfogták és rövidesen a bíróság elé állították. Az ügyész gyilkossági kísérlettel vádolta a varróleányt, de a suboticiai törvényszék büntetőtanácsa két napos izgalomban bőveikéző tárgyalás után felmentette. Az indoklás szerint, Patócs Erzsébet nem volt beszámítható állapotban, amikor a tettet elkövette és szinte ellenállhatatlan kényszer alatt cselekedett, amikor az uriaszony felé sujtott. Képzletét ugyanis a mozdarábok

és detektívregények annyira felizgatták, hogy a képzeletbeli tünetek hatása alatt követte el a gyilkossági kísérletet, amely különben is komolyabb következmények nélkül járt, mert az uriaszony sebei 8 napon belül meggyógyultak. A bíróság bebizonyítottan vette, hogy Patócs Erzsébet nem akart gyilkolni és felmentette.

A szenzációs ügy tavaly a feljebbviteli bíróság elé került, amely azonban nem tudta az ügyet letárgyalni, mert Patócs Erzsébet a tárgyalás elől megszökött.

Dr. Jocić Milorád főügyész erre bejelentette, hogy közözlőlevelet fog kibocsátani a szökésben lévő vádlott ellen, ami tényleg meg is történt. A tárgyalást elhalasztották és a közözlőlevél alapján Patócs Erzsébetet még a múlt év végén Suboticán letartóztatták, majd letartóztatása után azzal bocsátották szabadon, hogy a legközelebbi táblai tárgyaláson elővezetés terhe alatt meg kell jelennie.

A feljebbviteli bíróság március 13-án tűzte ki az újabb tárgyalást, amelyen Aranitzky táblai tanácselnök fog elnökölni. A vádat valószínűleg Dr. Nikolics Rihárd főügyész helyettes fogja képviselni.

Franciaország és Törökország megegyeztek

Angora, febr. 20. A török távirati iroda jelentése szerint Tevfik Rusdi bég és de Jouvenel Franciaország szíriai főbiztosa tárgyalásai megegyezéssel végződtek. Az egyezményt, amely 25 jegyzőkönyvet és egy függelékkel tartalmaz éjjelkor aláírták. A megegyezés alapja az, hogy biztosítják a jószomszédi viszonyt, a kölcsönös semlegességet és kimondja, hogy döntőbíró útján szabályozzák azokat a viszályokat, amelyeket rendes diplomáciai uton nem lehetne elsimítani. Az egyezmény kiterjed továbbá a fegyveres rablók és a csempészek együttes leküzdésére, a határok kijelölésére, a szállítási kérdésekre, továbbá a járványok elleni védekezésre. Az egyezmény, amelyet ad-

referendum aláírtak, első cikkelyében a kölcsönös sérthetlenséget mondja ki a török birodalom, valamint a francia fennhatóság alatt álló országok közös határait, egyben biztosítja a viszonylagos semlegességet. A tizenegyedik cikkely kimondja a döntőbíráskodást a felségjogot érintő kérdések kizárásával minden egyéb esetleges ellentét kiegyenlítésére. A határ tekintetében felmerülő viszályokat úgy szabályozzák, hogy az angorai egyezmény szövegét nagyszerűen összehasonlítták, a helyi szükségletekkel és a közös érdekekkel. Mielőtt a két kormány ratifikálja az egyezményt, Beiruthban megtörténik a végleges aláírás és a szerződés haladéktalanul hatályba lép.

Pénteken este két álarcos meggyilkolt egy becsei kereskedőt

Fabó Mihály becsei kereskedőt pénteken este 11 órakor lakásán megölte két álarcos — A gyilkosok semmit sem vittek magukkal — Az a gyanu, hogy Fabó bosszu áldozata

Pénteken este vakmerő gyilkosság történt Sztaribecsen, a község egyik legforgalmasabb utcájának a Milos Veliki utcának egy házában. A gyilkosságról alábbi becsei tudósításunk számol be.

Fabó Mihály tekintélyes becsei kereskedőnek a Veliki Milos utcában van a háza. Fabó pénteken este 9 óra után feküdt le, a szomszédos szobában pedig két nővére aludt. Tizenegy óra felé zörgésre ébredtek fel Fabók, Fabó hálószobájának ajtaját fessegették, felakart kelni, addigra azonban már feltörték az ajtót és két álarcos alak revolverrel a kezében berontott Fabó szobájába és egyenesen ágya felé tartottak. Fabó fel akart ugrani, a két álarcos azonban lefogta és az egyik revolveréből Fabóba lőtt, mikor látták, hogy a lövés talált, eltávoztak anélkül, hogy bármihez hozzányúltak volna, vagy elvittek volna valamit. A gyilkosságot végig nézte Fabó két nővére, akik azonban mozdulni sem mertek és csak akkor verték fel lármájukat az utat, amikor az álarcosok már eltávoztak. A rendőrség azonnal Fabó házába jött és rövidesen orvos is előkerült. Fabó még eszméletlen volt, de sem ő sem nővérei nem tudtak közelebbi felvilágosítást adni a gyilkosokról, csak annyit, hogy álarcos volt rajtuk.

Fabó Mihályt azonnal orvosi ápolás alá vették, de nem lehetett megmenteni az életnek és hajnali négy órakor meghalt.

Reggel Rajkovics járásbíró helyszíni szemlét tartott, a rendőrség és csendőrség pedig azonnal megindította a nyomozást, amely azonban eddig még semmi eredménnyel nem járt. Az a tény, hogy az álarcosok semmit sem vittek magukkal, azt látszik igazolni, hogy Fabó Mihályt bosszúból ölték meg.

A meggyilkoltat ma fogják felboncolni és utána eltemetik.

Vas és fűszerkereskedőseged
azonnali belépésre állást keres. Cim: Ustavska ulica 35.

Dr. FÖLDES

MARGIC-CRÉM

PUDER, SZAPPAN csodaszéppé teszi.
Újból mindenütt kapható.

Vezérképviselő: HELLER, Veliki-Kikinda.

Egy boldog város, ahol reggeltől estig lakmároznak az emberek

Beogradi pillanatképek a kocsmákról, éttermekről, a jóévtágyról, a benszülöttekről, az adóról és egyebekről

Sehol sincsen annyi kocsmáros és sehol sincsen annyi vendég mint Beográdban. Nem is értem, hogy érnek rá az emberek egész nap a kocsmában ülni. Mert Beográdban mindenki vendéglőbe jár. Az idegenek csak úgy mint a benszülöttek. Reggel már kakasszóra ebédeznek és már hajnalban beülnek a restibe. Reggeliznek, villásreggeliznek, ebédelnek, uzsonnáznak és vacsoráznak a vendéglőben. Éjfélkor újból reggeliznek és hajnalban újból ebédelnek. Nem is tudják Beográdban, mi fán terem a záróra. A vendéglősök felváltva tartják az inspekciónkat a pincérekkel. Éjfélkor lefekszik a tulajdonos és akkor a főpincér az inspekción, reggel lefekszik a főpincér és addig az éthordó az inspekción, azután felváltva az italos, a pikkolo, a kenyeres, a szakácsnő, a szobaleány, a mosogató, az edénypuccoló, aztán másnap megint megfordított sorrendben az edénypuccoló, a mosogató, a szobaleány, a szakácsnő, a kenyeres, a pikkolo, az italos, az éthordó, a főpincér és a kocsmáros. Nem is zárják a helyiségeket, mert reggeltől reggelig mulatnak az emberek.

Azt mondják, az idegenforgalom teszi ezt. Pedig nem egészen úgy van. Végigjártam vendéglőket, ahol csupa benszülötteket láttam, tipikus beográdi pasikat, akit tambura-cincogás és huszonegyes mellett szórakoznak. A köpködésben olyanok mint a kronométer. Minden bevágás után pontosan kiköpnék. Ha disznó az adú sercentenek, ha tökkász a sláger lepőknek. Pontosán ügyelnek arra, hogy el ne mulasszák a „ziccert”. Közben persze isznak is meg esznek is. Csevápot, csevápcicsát ráznyiicsit, burekot, gyuvegyét és karcossal öblögetik a torkukat.

A jobb vendég már válogatósabb. Reggeli paprikást, székelygulyást vagy frankfurtit rendel, pálinkával vagy sörrrel; tízórára frankfurtit, székelygulyást vagy paprikást sörrrel vagy pálinkával. Nagyon is disztíngválják a sorrendet. Ebédre aludt tejet (ezt mindenki issza leves előtt) azután levest, főtt húst, peccenyét, salátát és tésztát. Egy jóévtágyú benszülöttel beszéltem, aki az elfogyasztott ebédje után hevesen panaszkodott, hogy éhes maradt.

Tudja kérém — mondotta — én olyan ember vagyok, aki mindig enni szeretne. Ha megettem a levesemet, marhahúsumat, peccenyémet, tésztámat és aludt tejet, akkor bármi is jöhet utána, én minent megzabolok.

Irigylem az étvágyát és irigylem a boldog beográdi vendéglősöket, akiknek ilyen vendégei vannak. Lám, ez kellene a Wagnernak, a Tomasevnek, a Lindének, a Fehér hajónak és az Ökörnek, ahol stilszerűség kedvéért mindig marhát fogyasztanak. Ilyen vendégeknél nem is csoda, ha a vendéglős is meghízik. Duzzadt a pocakja és duzzadt a tárcája.

Megfigyeltem a „Balkán” éttermének forgalmát. Több ezren fordulnak meg ott naponta. A központban van, kitűnő a konyhája és mindenki oda rohan, mintha ingyen adnák a kosztot. Óriási termeiben olyan a zsbongás, mint a milánói „Skálában” Puccini bemutatón. Verekednek a helyekért, sorba állnak, leskelődnek és a csámcsogó szájukba bámulnak, amíg a vendég elfogyasztja az ebédet, hogy elfoglalhassák a széket. Harminc pincér szaladgál a termekben, husz pikkolo hordozgatja a sörös tálcákat. Az asztalokon karcsu butélikák, gyöngyöző borral. Megnézem az etiketát és látom, hogy ott diszeleg rajtuk a magyar felirás:

Palugyay J. és Fiai, Budafok
MUSKOTÁLY.

A szomszéd asztalon pedig, arany kapszlis, nygancsak Palugyay-féle

LEÁNYKA.

Azám, Beográdban jobban becsülik a magyarokat és a tüzes bort, mint Novisadon. Ott nem politizálnak a fehér asztal mellett, ott mindenki egyforma s még ha a „Himnusz” vagy a „Szózatot” is huzatná valaki a cigánnyal, azt mondanák, „lám milyen szépen muzsikál az istenadta” meg is dicsérik és össze is ölekezne velünk. A magyar nóta nem hazaárulás Beográdban, a beográdi szerb nem szeret megkülönböztetéseket tenni szerb és magyar között. Neki egyformán kedves a japán, a tatár, a mon-

gol, a tutánkámen, a szamojéd és az eszkimó, akár a francia, az angol, a német vagy a magyar. Vendégszerető és közvetlen észinte ember a szerb, azért is szereti mindenki.

Megkérdeztem a „Balkán” tulajdonosát, mennyi lehet az étterem forgalma

— Nem sok — válaszolta szerényen — legfeljebb 20—25.000 dinár naponta.

Ejnye a kutyafáját, ilyenkor megint csak a novisadi éttermek jutnak eszembe; de mostohan is bánik velük a sors! Bizonyára a nyáluk is összefolyik a novisadi kocsmárosoknak, ha ilyen summát emlegetnek! Napi 25.000 dinár; avagy majdnem egy millió havonta!

A pincéreknek is jó dolguk van a „Balkán”-ban. Átlag 2000 dinár havifizetést kapnak, 5 százalékot a tiszta haszonból és borraalót. Egy-egy főpincér többet keres mint a pesti kuria elnöke.

— Mondja csak — kérdeztem a tulajdonost — és mennyi adót fizetnek a forgalom után?

— Semmit. Csak jövedelmi adót fizetünk, az is egy csekélység.

Nem értem — mondtam — hát maguk nem egyforma adót fizetnek a Vojvodinával? — No még csak az kéne — válaszolta a tulajdonos és hamarosan kerekelt oldott. Ugy látszik félt tőlem, ami érthető is, mert a vajdasági adóalany a legtoprongyosabb embere a világnak. Egy mumus, egy maskara, egy öznövizelötti dinosaoros. Egy ilyen extravagáns diszpédánytól még a fókák is megijednek, pedig Beográdban sok a fóka és kevés az eszkimó.

A nagyvilágot otthonába hozza egy jó

RADIO

Felszereli olcsón és garancia mellett

KONRATH D. D.

Subotica, Pašičeva ul. 1. Telefon 623.

2607—1—6

Csevegés

Margit a gyermekét ringatta, ajnározta. Régi népdalokat énekelt a babának lágy hangon. El akarta altatni. Még ásiót is néhányat. Végre sikerült...

Az ajtón kopogás hallatszott. Lidia jött, a fakeskedő leánya. A Bárány doktor felesége.

— Korán jöttél? Bocssás meg, de már oly sok ideje, hogy nem láttalak. Talán egy éve is lehet. Tudod, — nem jöhettünk. Bárány nem hagyhatja el a falut. Egyedül van és kör-orvos. Ugy gondoltam, hogy karácsonykor hazanézünk. — de még nem mertem utra kelni a kis Báránnyal.

— Hát már... Istenem! — Fiú? Hol hagyta?

— Apáéknál. Fiú!

— Ha elgondolom, hogy két évvel ezelőtt te voltál a bálcillag a jogászbálon. Sugározta. Gyönyörű voltál. Az élet lengő szim-bol'uma.

— Ugyan, kérlek! A mult — elmúlt. Felejtük el még akkor is, ha szép volt. Legyünk Mulford tanítványai, — tanuljunk meg feledni. — És te? Hallottam, hogy leánykád van.

— Igen. Alszik.

— Milyen kedves! — Te még mindig olyan leányos vagy. Bizony senki sem mondaná rólad, hogy túl vagy a... Persze... De mégse, hány éves is vagy?

— Margit mosolyogva mondta. — Egyidősek vagyunk.

— Es nézzed, — hogy elnénsedtem én. Már mindent megpróbáltam, hogy ezt az utálatos hájat lemángoroljam magamról. Bizony a bálcillag, a Botticelli táncoló leánya odahaza „gummisodrófával” nyomkodja le magáról a háját...

— Mi az a gummisodrófa?

— Te nem tudod? Hát valami német találmány. A Bárány hozta. Sodrófa — melyre gummiból valami vastag cső van rááplikálva. Aztán avval sodorgatja az ember a...

— Érdekes. Én meg a soványságom, — vagy mondjuk „leányos mivoltom miatt szenvedek. Tudod, hogy itt meg a „mázsán fölül nimfák” a csillagok. Már ki sem merek menni a faluba. — Már unom a sok „Nagyság nem beteg?” Olyan soványnak tetszik lenni! Talán egy hathetes arzén kurát venne!? — Ugy-e rossz ember a férje! Pedig nem „ugy néz ki” a Bogár ur! De hát alamuszi macska nagyot ugrik... — stb stb.

— Lám, lám... Engem még a férjem is „gömböc”-nek csúfol. Csak úgy: gyémánt gömböcömnek.

— Tudod mit, jöjjetek haza, — itt te leszel a nők eszményképe. Te leszel a hájteli nimfa.

— Ugyan. Kérlek... már megint a régi „stichelő” kedvedben vagy?

— Mindig itthon vagyok. Bocssás meg —, de olyan természetes vagy, — elbírod...

— Látod, te is úgy gondolod, ha mi nagyasszonyok korpulensek lettünk, — hát a lelkünk is megerősödött. Tévedsz. — Csak jobban szétesztelt bennünk a régi énünk. — aztán azért olyan nehezen reagáló, — de nem erősebb. Dehogy, sőt gyengébb.

— Hagyjuk ezt a témát. Most már arra sem vagyok kíváncsi hogy...

— Hogy?...

— Hogy hány kilós vagy... — Nézegetik egymást. Nevetnek...

— Tudod Margitkám, ha őszintén meg akarom mondani, — a kövérség a jólét jele. Akinek jó férje van, aki pompásan keres, —

annak minden vágya teljesül. Tudod, hogy Bárány folyton azon töri a fejét, hogy mivel lepjen meg. Hol egy prémes bunda, hol egy selyem belépő... máskor valami értékes nyakék, karkötő stb. — Hogy valamennyit elhagyva csak egyet említek, pompás autónk van. A patikust a hideg leli mikor meglátja. Ugy kell neki... A híres, ő is a soványak után bomlik... Utálatos... Tudod olyan mint egy olimpiai versenyző A szeme... Hát az kék... Olyan buzavirág kék... nyers, mezei szín... A homloka olyan Richter Jenős, — a hogy ő maga mondja, schöngestos frizurát hord. Az orra... olyan mint Hermese... ezt tőle tudom... A termete...

— Te, én nem ismerem, — de a hogy te lefested, — nem lehet csunya...

— Mondom nem éppen csunya... de bosszantó, hogy ő is a karcsuakat szereti...

— Hát az hiba? Hiszen te is karcsu voltál, mikor Bárány beléd szeretett.

Az igaz, — de... most olyan kövér vagyok...

Hát az nem baj Bárány így is szeret.

— Mit törődöm én a Báránnyal, — mikor a patikus meg a karcsut szereti...

— Nem értem!

— Mi köze a patikusnak a Bárányhoz, hogy kerülhet ő szóba...

— Istenem, Istenem segíts! Te Margit még mindig a régi idealista vagy. Neked könnyű... Sir... Nagyon neveltséges valami, — mikor egy kövér nő sir... Nincs abban semmi komolyság.

Margit elneveti magát...

— Most már értem!... Hát te is a soványokat szereted. — Angyal vagy...

P. Zengey Izabella.

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Vén Európa reszkess

Panasiatizmus, panmongolizmus — Amit a cseresznyevirág takar — Élet vagy halál!

Sűrűn olvasni, különösen az angol lapokban ily kitételeket: „Ázsia ébredőben”; „Ha majd Ázsia megmozdul.” Ezek a kitételek mind csak gyengén jellemzik az angol birodalom aggodalmát Ázsia miatt.

Egyesült erővel Anglia ellen.

Europa vérzik, Europa enyengült, Europa tehetetlen. Ez a meggyőződés vert gyökeret már régen Ázsia népeinek lelkében, különösen mióta egyes mongol törzsek, melyek eddig Oroszországban éltek, visszatértek Ázsiába s ott az orosz bolsevista eszmék úttörői lettek, amelybe azonban belevegyül az európaiak elleni gyűlölet is. Törökország az ázsiai népek így felkorbácsolt hangulatát arra használják fel, hogy a panizlam mozgalmat szítsák Mohamed követői között. A Próféta zászlója alá toborozzák Arabia, Perzsia, Afganisztán s Mongolország mohamedánjait.

Míg a török így az izlám szervezéséhez látott, addig Indiában a nacionalista hindu szervezetek fejtenek ki hatalmas propagandát. Arabiában pedig Hussein király pánarab szervezet kiépítésén fáradozik.

Ezen mozgalmak pedig mind Anglia ellen irányulnak, amelyet úgy tüntetnek fel, mint Ázsia elnyomóját. Az angolok tudatában is vannak a veszélynek, melyben ázsiai gyarmatai forognak s azért minden erővel rajta vannak, hogy Európában rendet teremtsenek s erre a franciákat mindenáron rá akarják szorítani, hogy így Ázsiában Nagybritánia egyre hanyatló tekintélyét visszaszerezze. E feladat nehézségeivel teljesen tisztában vannak mert Japán minden erejével támogatja a mozgalmakat, amelyhez Oroszország is csatlakozott.

A messzelátó mandula szemek

Ébredő Ázsia japán lobogó alatt. Ezt az eszmét akarja megvalósítani kelet Oroszországra az egyre jobban és jobban szervezkedő Japán.

Szeme akkor nyílt ki először, amikor a boxerlázadások alkalmával először nézhetett szét nyitottabb szemekkel Kinában. A világháború után pedig fejlődő erejének teljes tudatában részt kért Ázsia sorsának intézésében. A washingtoni konferencián pedig a kínaiak részére tett engedményekkel, a Kína részéről támadható ellentéteket sikerült elhárítania. Majd titkos tárgyalásokat kezd az ugynevezett külső-keleti Köztársasággal, az orosz bolsevizmus előrsével. Ezen lassu és céltudatos s igazi japán szívóssággal s nem kevésbé ügyes fogásokkal az egész diplomáciai világot meglepi az orosz-kínai-japán szerződéssel, amely Japán részére Ázsiában biztosítja mindenkor a kezdeményező lépést.

Az óriás léptei hallhatók.

Az egyezmény óta Oroszország szabadon folytatja bolsevista propagandáját egész Ázsiában. Egymás után keletkeznek a bolsevista központok s már Tibetben a Dalai Láma országába is befészkeltek magukat.

Először azzal készült elő a talajt, hogy Tolsztoj, Dosztojevki és Ko-hu-ming, a „Kínai nép lelke” szerzőjének eszméit terjesztik, s csak azután lassan-lassan térnek át a vörös eszmékre, amelyeket még azzal is iparkodnak népszerűvé tenni, hogy úgy tüntetnek fel ezen eszméket mint a fehérek elleni háború legbiztosabb alapját.

Japán és Oroszország. Panmongolizmus és panasiatizmus egész Ázsia irányítói. Semmi kétség, hogy Európára nézve mindegyik veszélyes ellenséget jelent. Annál is inkább, mert attól lehet tartania, hogy a sok vért vesztett s gazdaságilag tönkretett Oroszország lassan-lassan egészen Japán hálójába kerül.

Az angol Nineteenth Century legutóbbi száma Ázsia ezen óriási átalakulásáról írva, cikkét így fejezi be: „Az óriás léptei hallhatók. Az óriás felébredt. A széthúzásoktól szétdarabolt Európa számára, az élet vagy halál kérdése.” (i. r.)

Feltalálták az ember képességeit leleplező készüléket

„Diagnoszkop” a neve a lélekkanalizist végző gépnek
Egy orosz mérnök szenzációs találmánya

Zachar Biszky orosz mérnök tizennégy évi munkája és tapasztalata nyomán megszületett a modern kor követelményeinek megfelelő elektromos lélekdiagnózist készítő készülék: a diagnoszkop, amelynek segítségével bárkinek a képességeit pontosan meg lehet állapítani.

Vivósisakhoz hasonló, fejre erősíthető, mintegy nyolcvan drótkört tartalmazó, egy kis akkumulátorral táplált készülék. Az áramkörbe egy telefonhallgató is be van kapcsolva. A sisakot ráerősítik a delikvens fejére, a megfigyelő a füléhez teszi a telefonkagylót és azután egy fémvezeték segítségével a fej különböző részeivel hozza kapcsolatba a különböző áramköröket. A telefonban halk hang hallatszik. Ennek a hangnak az erőssége és az illető áramkör helyzete adja meg azután a diagnózist.

A különböző drótkörök különböző sajátosságok észrevételére alkalmasak. Technikai készség, vidámság, gonoszság, időérzék, lokális emlékező képesség, nyelvtelenség, szemérmesség, misztikus hajlam, részegesség, stb. stb., összesen vagy nyolcvanféle különböző hajlandóságra ad választ az ördöngös masinéria. A hang erősségére öt fokozatot állapított meg a feltaláló, a teljes hallgatás az illető szakban való tehetetlenséget, a legerősebb hang a zsenit jelenti.

A készüléket egy német fogházban, — amelynek fegyenceit a kísérletező egyáltalában nem ismerte — hivatalos körök jelenlétében

kipróbálták. Még csellel is dolgoztak, amennyiben több fogházi tisztviselőt fegyencruhában szintén előállítottak. A készüléket azonban nem lehetett becsapni, az csalhatatlanul kiválasztotta a bűnőshajlamu embert az egyszerű embertől. Sőt azt is sikerült segítségével megállapítani, hogy az egyik gonosztevőnek gyújtogatásra, a másiknak gyilkosságra, a harmadiknak kéjelgésre stb. van különösebb „tehetsége”.

A feltaláló hosszú évek kísérletezése alapján állapította meg a skálákat és azt legújában egész tömeg ismert képességekkel bíró emberen is kipróbálták. A diagnoszkop pontosan regisztrálta a tényleg létező fokban az illető képességet.

Ugy látszik, hogy a tudomány és a technika haladása előtt nem marad titokban semmi. A drótnélküli telefon áthallgatózik más világrészekbe, a távolbalátóval meglessük az ezermérföldes titkokat és most a diagnoszkop átkutatja lelkünk eddig járhatatlan mélységeit és táblázatban tünteti elénk: Ilyen vagy.

A jövő szeméyleírásában bizonyára ez lesz a diagnoszkop adattömege: különös képesség a hazugságra, csekély színlátó képesség, nagyfokú ravaszság és így tovább. A zsenik mechanikai eszközzel fedezhetők fel és a gonosztevők ellen a csodasíjak fog tanúságot tenni. Új statisztika fog megszületni és többé senki sem rejtheti el lelkét az emberiség elől. A technika kikutatta egyetlen titkunkat.

Írás és jellem

Irta: RÁTÓTI F. MIHÁLY

1662. esztendejében a bolognai egyetem tudós és nagyhirp professora Camilló Baldó érdekes könyvvel ajándékozta meg a világot. „Hogyan ismerjük meg az írás alapján valaki jellemét.” Az első könyv volt az, ami a grafologia ősdokumentumaként még ma is érdekes és hasznos adatokat tartalmaz a kutató részére. Többek között a következőket mondja: „Nyilvánvaló, hogy minden ember a maga egyéni módján ír, és írásában olyan formákat alkalmaz, amiket más nem képes tökéletesen utánozni.” — Camilló Baldó könyve tisztán empirikus, tapasztalati megfigyeléseken alapszik és mint ilyen nem független a tudós professor egészen emberi subjektivitásától.

A grafologia igazi és tudományos alapon művelője Michon abbé, akinek erre vonatkozó munkája 1870-ben jelent meg. A mély intuícióval bíró, éleslátású, nagyműveltségű abbé ezzel a könyvével megvetette az oknyomozó grafologia alapját és ezzel megindította ennek a végtelentül érdekes, hasznos, de egyúttal sokat kritizált tudománynak a fejlődését.

Michon könyve után egyre-másra jelentek meg a legkülönbözőbb felfogású és fejtegetésű munkák, ezek azonban végső eredményekben csupán Michon adatait, levezéseit igazolták.

Az empirikus módszert felváltotta a részletező, analízis módszer, ami nem elégedett meg az adatok száraz felsorolásával, hanem az előidéző okokat kereste.

Az 1900-ban tartott párisi nemzetközi grafologiai kongresszuson latárgyalt pontok között a következő legfontosabbakat említem meg:

A folyóírás fejlődése nemzetiségek és nyelvek szempontjából. Európai íráskor formái, fordított, utánzótt, nem természetes íráskor, névtelen levelek írásai, írásazonosságok, az életkor, a nem jellegzetességei az írásban. Psychologia és grafologia kölcsönös viszonya, a környezet, a suggestió hatása az írásra, átöröklés, a grafologia pedagógiai alkalmazása. Beteg, bűnösök és pathológiások írásai stb.

Amint már említettem, az írás mindig egyéni. Az ember tudatosan írja a gondolatait, de az írás technikája alapjában véve öntudatlan.

Azt tudom, hogy mit írok, de az írás geometriai képe tudat alatti. Tudjuk jól, hogy az első elemiben valamennyien igyekeztük több kevesebb sikerrel utánozni a tanító írását. Rajzszzerűen írunk és írásaink nagyrészt hasonlítottak egymásra. Pontosan és gépszerűen igyekeztük utánozni a sémát anélkül, hogy a hangra, szótagra gondoltunk volna.

Későbbi évek során mindinkább eltér a gyermek írása a mintáktól, mint egyénibb és önállóbb lesz, mindinkább a hatása alá kerül az egyéniségű oly pontosan kifejező belső impulsusoknak.

Az írás közlési mód, épen úgy mind a beszéd és mint ilyen telve van az egyént jellemző tulajdonosságokkal. A hangsúly, a mimika, a gesztusok mind kifejezői egy egyéniségnek és mindez benne van az írásban, csak a formája, előfordulási módja más, mind a beszédé.

Az írást huzamosabb ideig ferdíteni nem lehet, mind ahogy az arcintort, vagy hamis, természetellenes hangot, gesztust sem lehet huzamosabb ideig fenntartani. Az igazi én ezek alól mindig felszínre kerül és innent ered az írásazonosságot kereső grafologus relatív könnyű munkája.

„Az ember nem a kezével, hanem az agyával ír.” mondja Schneidemühl dr. a kielii egyetem tanára. Ennek dokumentálására megemlítek egy esetet, amit 3 évvel ezelőtt mint kísérletet végeztem.

W. kisasszonynak hipnotikus állapotban azt sugeráltam, hogy ő tékozló, majd hallatlanul fősvény, később egymásután: elemi iskolás kislány, majd öreg, reszkető anyóka. A különböző sugerált testi és lelki kondíciók alatt vett íráskor pontosan és határozottan fedték a grafologia ide vonatkozó megállapításait. Ezzel is bizonyítani kívántam, hogy nem áll a grafologia lart pour l'art ellenzőinek és fölényes kritizálóinak az a könnyed és lelkiismeretlen álláspontja, hogy az írás csupán kézügyesség.

A „Pereszlényi juss“-tól a Marica grófnőig

Kálmán Imre pályafutása — A „Marica grófnő“ szövege

Ritkán volt operettnak olyan hatalmas sikere, mint a „Marica grófnő“-nek. Kálmán Imre önmagát multa felül és előbbi világsikereit olyan páratlan anyagi és erkölcsi sikerrel gazdagította, amely egyedülálló az operettirodalomban. Vajjon mit szólnának ehhez a klasszikus operett megteremtői, Strauss, Lahner, Millocker és Suppé, akik csak haláluk után jutottak hírnévhez és akik évtizedeken át nem tudták elérni azt, amit a modern operettszerző, a népszerű slágerek alkotója egy rövid esztendő lefolyása alatt hírnévben és dicsőségben összehalmozott.

Pedig valamikor Kálmán Imre neve nem volt olyan világhírű, mint manapság. Sőt szűkebb pátriájában, Budapesten is alig-alig ismerték. Egy fővárosi lapnak volt több éven át zenekritikusa. Kritikai működését annyira komolyan vette, hogy egy-egy értékesebb műről valóságos tanulmányokat végzett, mielőtt az írásnak nekikezdett volna. Üres óráiban azután komponálással is foglalkozott. Első nagyobb sikere „Endre és Johanna“ című zeneművéhez fűződik, amelyet annakidején a budapesti filharmonikusok mutattak be Kerner István vezénylete alatt. A dolog különösen arról nevezetes, hogy már ebben a zeneművében is felcsendültek a nagyszerű ritmikája, polifonikus hangzó és briliánsan hangszerezett magyaros témák, amelyekhez hű maradt később is, minden operettjében. Leginkább azonban első színpadi művében, amelyre már csak nagyon kevesen emlékeznek. A színpadi munka szövegkönyvét Fényes Andor írta. Háromfelvonásos énekes színmű ez és „A pereszlényi juss“ címen mutatta be a Zoltán Jenő igazgatása alatt működő Magyar Színház 1903-ban.

A szövegkönyv nem volt valami elsőrangú munka s így a darabnak nem volt nagy sikere. Kétségtelen tény azonban, hogy a „Pereszlényi juss“ dalai, énekszámai nagyon tetszettek. Nyilvánvaló az volt az indító oka annak is, hogy Kálmán Imre, akit még akkor nem ismertek, szerette volna a saját munkáját legalább úgy elkülöníteni a nem nagyszerű színműtől, hogy zeneszámai önállóan megjelenjenek.

Végig is kilincselte a zeneszámokkal a budapesti zeneműkiadó-cégeket, azonban egyetlen egy budapesti kiadó sem vállalkozott arra, hogy „A pereszlényi juss“ kottáit kiadja.

Már reménytelen volt a helyzet, amikor egy fiatal és agilis zeneműkereskedő, aki éppen az időben nyitotta meg a Klotild-palotában üzletét, vállalkozott arra, hogy két füzetben kiadja Kálmán Imre kompozícióját. Szegő Jenő volt ez a kereskedő aki nagyon jól tudta, hogy ennek a két kottafüzetnek kiadása „nem lesz üzlet“, de nem is ezért vállalta a költségeket. A jövőbeni sikerek reményében előlegezte ő Kálmán Imrének ezt a nem éppen krajcáros rizikóval járó kottakiadást.

Háromszáz példányban jelent meg A pereszlényi juss kottája, de ebből a háromszáz példányból sem kelt el több 30—40 példánynál abban az időben.

Láthatóan tényleg nem lett hát üzlet Kálmán Imre első kottájának kiadásából, de az amatőr-kiadó Szegő Jenő mégsem bánta meg sohasem, hogy kiadta A pereszlényi juss kottafüzeteit. Ezzel lett ugyanis a világ legnagyobb sikereket ért operettszerzőjének, Kálmán Imrének első kiadója.

A pereszlényi juss óta persze nagyot fordult a világ, de főként Kálmán Imre művészi pályája. Igaz, hogy Szegő Jenő sem foglalkozik már kottakiadással, de Kálmán Imre kottáiért viszont az egész világ nagy zenekiadói versengenek.

Kálmán Imre legnagyobb sikereit a „Tátrajárással“ a „Hollandi menyecskével“ és a „Csárdáskirálynővel“ aratta. A „Marica grófnő“ pedig már kulminációja világhírének, hiszen eddig nem kevesebb mint négyezer színpadon adták elő.

Amerikában, Ausztráliában és Afrikában éppúgy kasszadarabja lett a színházaknak, akár

Európa bármely városában. Kiadója számítása szerint Kálmán Imre csupán a „Marica grófnővel“ eddig egymillió dollárt keresett színházi tanyáinak után. Sorozatos előadásai Bécsben érték el a rekordot, ahol hétszázszor került színre az operett. Érdekes különben, hogy világsikere leginkább a muzsikájában domináló magyar ritmusnak köszönhető. Ezzel „főzte“ meg a világot és a magyar csárdás pattingó ritmusára ma már éppúgy táncolnak a jenkik, az angolok, a franciák, a svédek, a németek és a dánok, akár a tözsgyökeres magyar ember. A magyar muzsika dicsőségét jelenti Kálmán Imre világot járt remekműve.

A novisadi Nemzeti Színház sem zárkozhatott el Kálmán muzsikája elől, hiszen a „Csárdáskirálynő“ volt az amely a már-már lankadó érdeklődést és apátiát, amely a színházzal szemben mutatkozott, egy csapásra megváltoztatta. A publikum megszokta a színházat és azóta is a könnyű muzsika kedvéért látogatja a színházat.

A „Marica grófnő“ bemutatója elé természetesen óriási érdeklődéssel tekint a közönség. Túrelmetlenül várják a nagy előadást, amely a színház anyagi szempontjából is fényes üzletnek ígérkezik. Tekintettel a nagy költségekre, amelyeket a bécsi mintára készített diszletek emésztettek fel, a színház felemelt operai helyárrakkal hozza színre az első és második előadást.

A Marica grófnő szövege

A „Marica grófnő“ szövege egyébként a következő:

Endrődy Tasziló gróf (Piszek) valamennyi birtokai dobra kerülnek. A nagy vagyon elusztott és a gróf kényserhelyzetében tisztartónak áll be Marica grófnő (Mikulics) birtokára. Ezzel az elhatározásával különben Liza hugán (Michl Milka) akar segíteni, akit tisztességesen akar férjhez adni. Marica grófnő birtokára megérkezik Populescu herceg is (Odzsics), hogy előkészítse Marica grófnő fogadását, aki a városból érkezik a birtokára, hogy bejelentse állítólagos eljegyzését egy Zsupán Kálmán nevű emberrel, aki a grófnő szerint egyáltalában nem is létezik. Csak azért gondolta ki ezt a nevet, amely véletlenül az eszébe jutott hogy kellemetlen udvarlótól szabaduljon. A grófnő annyira belemelegszik a mókába, hogy az eljegyzését az újságokban is közzéteszi. Az eljegyzési hírt azonban elolvasta egy fiatal báró, akit csakugyan Zsupán Kálmánnak hívják. (Klemencsics) Miután saját eljegyzését olvasta az újságban, nyomban útnak indul és beállít Marica grófnő kastélyába, ahol mint vőlegény mutatkozik be. A grófnő kétségbeesetten védekezik, de Zsupán nem tágít és ottmarad, Tasziló, akiben a vetélytárs látára felbred a féltékenység, falengő muriba temeti a bánatát; táncol, tombol és olyan zenebonát csap, hogy Marica grófnő kiadja az utját. Csak amikor a vendégek távoznak, oda lép hozzá és kéri, hogy maradjon. Tasziló, akinek nővére sorsa jut eszébe, enged a kérésnek és marad, amit annál könnyebben teheti, mert már felbredt benne a szerelem Marica iránt.

A második felvonásban Marica és Tasziló szerelme lángot vet. Hiába erőlködnek Zsupán és Populescu, hogy kiki a saját részére hódítsa meg a szép grófnőt, Marica csak Taszilót szereti. Eközben Populescu a gróf egy levelét találja, amelyet az egy barátjának írt s amelyben jobb jövőről és hozományról tesz említést, ami természetesen Lizára vonatkozik. Populescu abban a hiszomben, hogy Tasziló gróf a levelében foglalt megígéreteket Maricára vonatkoztatta, felfedi a titkot és beárulja Taszilót a grófnőnél. Marica erre elkeseredésében szemébe vágja Taszilónak, hogy hozományvadász és végleg elbocsátja állásából.

Marica a tisztartó eltávózása után egyedül akarja vezetni a birtokot. Magyar menyecske ruhába öltözik és munkához fog. Azonban csak most érzi, mennyire szereti Taszilót, de büszkesége nem engedi, hogy felfedje a valóságot. Amikor Guddenstein her-

cegnő (Matejicsné) értesül Tasziló unokatestvére sorsáról, visszavásárolja összes birtokait és Penizsek szolgájára bizza, hogy Marica grófnőnél érdeklődjék, mit követett el tulajdonképpen Tasziló, hogy állásából elbocsátották. Penizsek a legelső nőszemélyhez fordul, akit cselédnek tart s aki nem volt más, mint Marica „tisztartói“ ruhájában. Ennek azután elmondja, hogy Tasziló gróf mennyire szereti Maricát. Erre már Marica sem tudja indulatát fékezni, s az éppen belépő Tasziló nyakába borul.

Zsupán báró Lizánál talál kárpótlást.

A modern nő szépségtipusa

Adjuk át magunkat a fantázia játékának és képzeljük el a milói Vénuszt, amint — természetesen — az orthopaedia legtökéletesebb vívmányával kiegészülve, modern ruhában végsőségét a korzón. Az antikművészet ősz ismerőse megsejti az orrocskára huzott kalap és rövidszoknya alatt, a csincsillabundában az angol harisnyában, a trotteurcipőben a görög eszmény női tökélyét és egy elragadott ah! kiáltással figyelmezteti a fiatal kísérőjét a tüneményre. Mire a velurkalapos, raglános hajlott hátú szeladon fitymálva tiltakozik:

— Ugyan tanár ur! Mit akar ezzel a töltött galambbal?!

E groteszk elképzelés mögött nagy igazság lappang. Tudniillik: minden kornak megvan a maga szépségesezménye, melyet önmagából termel ki, a legkülönbözőbb erkölcsi és anyagi törvények szerint. Imhol, szemünk előtt bontakozik ki az új nő alakja, teljesen elütő — már amennyire ellenőrizni tudjuk — minden elődjétől, olyan új bájakat hangsúlyozva, amelyek bizonyára megfelelnek az ujkor férfi-típusának. Azzal, hogy ez az új női típus fíus vonásokat mutat, nincs elintézve a kérdés, hiszen a görög művészet és a renaissance műremekeinek tanuságtétele szerint a két nem szépségének összeolvadása nem a mi korunk találmánya.

Egyáltalán: érdemes megfigyelni, mint örökölte meg a művészet a különböző korok női szépségesezményét. Ez nem jelenti azt, mintha egy-egy fajnak testi formái megváltozhatnának, elvesztvén jellegzetes sajátosságait. Ha Velence külső síkatorhidjain előgyelegg, egyszerre csak eléd toppan kevélyen, szálasan-vállasan valami délcag asszony, egyszerűen sötét fazzolettoja alól kondor haj aranylik ki, acélosan kék szeméből, mint a harapóvas, megfoga tekintet nyul feléd, — meghökkenve kérdezed magadtól: hol is láttam már ezt az alakot? Eszedbe jut: Tiziánáll! És így találkozol sokszor még Olaszországban Mona-Liza mosolyával. Ó-német városokában Lucas Dranach és Dürer fametszetszerű asszonyaival. Páris bohém mulatságain Fragonard hőlgeinek elfogulatlan érzékiségével, magyar vidékeken Barabás Miklós matrónáinak méltóságával; — anélkül azonban, hogy lelket megütné a régi idők illata.

Minden időszaknak női eszményét megörökítette a korabeli művészet és bizonyos, hogy a mi korunk művészetéből is ki fog fakadni az a mestermunka, amely utódaink számára meg fogja örökíteni nemzedékünknek női szépségesezményét, vagyis azt a nőt, aki e kor izlésének kifejező jelensége volt. Mi öslények, akik a multban gyökerezvén a női szépséget nem tudjuk elképzelni a női attributumok nélkül, nem ítéhetjük meg sem az új ideát valamint nem ismerhetjük fel hivatott tolmácsát sem.

Valahogyan úgy érzem, hogy eleddig talán a karikatúra értette meg a legtökéletesebben a szokatlan életmintát, amely szerint a nők voltaképpen csunya fiúk akarnak lenni. Mak und Moritz stílusában cingár hajlott hátúak, gyomrukkal előredűledtek, borzasan rövidhajuak.

Hogy éle már az a művész és ha él, megalkotta-e már a mestermunkát, amely mint például Dávid: Recamier-asszonya egyszerűsmindenkorra megállapíthatja a pillanat női szépségideálját, nem tudom, nem is tudhatom, elvégre a legkevésbé látjuk azt, ami közvetlenül az orrunk előtt van. De tisztában va-

gyok azzal, hogy nincs igazam amikor értelmetlenül báméskodom arra, ami utódainknak tetszik, viszont még kevésbé lenne igazam, ha megértést színelnék ott, ahol az idők változását nem tudom követni.

Egyébiránt valószínűnek tartom, hogy mindazok a mesgyenemzedékek, amelyek hasonló esztétikai válságokon mentek át, ugyanilyen kétséggel látták felbukkanni Aphrodite új formáját az idők tengeréből. És ha ma visszapillantunk a női szépségideálok különböző rétegeire, amint azok a művészetben jelentkeznek, nem egy típusal találkozunk, amely szinte borzalommal tölt el. Ki érti meg a német primitívek szépségideálját? — Avagy — Rubens-től eltekintve — a németföldiek nyárspolgári Vénuszát?

Nagy tévedés lenne azonban azt hinni, hogy a női szépségideál kérdése csupán a testiség külső feltételeitől függ, menten lelki körülményektől.

Boldog békeidőben volt egy feledhetetlen művészi elményem, ma is gyönyörű emlékem egy ósbécsi patriciusházról amelynek falai még erlachi Fischer tervrajza szerint virágoztak ki költeménnyé. Jelmezestélyt rendeztek, olyan választékos alapötlettel, amilyen csak a legfinomultabb elmékben teremhet.

Régi festményeket, régi szépségeket elevenítettek föl. A családban és barátaik körében sok asszony és leány akadt, akinek külső megjelenése és arckarakere régi típusokra emlékeztetett. Egy bájos asszony a megszólalásig hasonlított Vanloo: Pompadour asszonyára, annyira, hogy akárhányszor kértük tartson rózsát a kezében ama bizonyos gesztussal. Egy fiatal olasz asszony, aki Sziciliából került a bécsi patriciusok közé, mintegy megelevenedése Amerling első feleségének a szalmakalappal. Egy másik hölgy, magas, rózsaszínű molett asszony, röviden pikáns orrocskával, kunkorodó szökecséggel a megszólalásig hasonlított Subens rózsás feleségére. Helene Fourmentra. De szinte kísértetiesen ismétlődött meg egy gráci mágnásasszonyban Reynolds színésznője (neve most hirtelen nem jut eszembe) a kutyával és a selyemtakaróval, ama bájos nő, aki a XVIII. század asszonyának szellemi fölényét és pikáns huncutságát testesítette meg.

A jelmezestélyen mindezek a női típusok, mint a megfelelő festmények utánzatai jelennek meg és — általános csalódást keltettek.

Mert az a nő, aki modern kosztümben Rubens, Amerling, Reynolds, Fragonard stb. művészszépség típusára emlékeztet, mihelyest magára vette az idegen korszak kosztümjét, megcáfolta önmagát és éppen a korhű beállításban anakronizmusnak bizonyult. Hiányzott tudniillik egyéniségéből az a bizonyos valami, a kor lelke, ama nemzedék pszichológiája, amaz inponderábilis, aminek nincs neve, nincs kontúrja nincs súlya — és mégis ott van mindig és mindenütt. Mert — ismétlem — a női szépségideál nemcsak a külső jelleg, de a lélektani tulajdonságok problémája is.

Korunk női szépségideálja is valamikor csak a múlté lesz, érdekes adat gyanánt szerepelvén az emberiség képtárában. Vajjon milyen lesz az a nemzedék, amely majd kíváncsi álmélkodással tekint fel bubifrizurás, satnya és kamaszos nagymamájára?... Vajjon nem variálja-e majd furcsán Goethe kétségbeesett felkiáltását:

— Jaj neked, hogy unokának születtél!..
Gergely István.

Rendkívül szép

BÉLYEGSOROZATOK

kaphatók minden országból jutányos árban

„PUTNIK“

utazási irodában Kralj Aleksander ul. 20.

HÁZ

eladó Petőfijeva
(Kazinci) ucca 17.
Lakás azonnal átvehető

A grafologus üzenete

Hogyan küldjünk be íráspróbát a grafologushoz.

Öt-hat sor bármilyen tárgy szöveget írjunk le egy papírra. Irjuk rá, hogy milyen jellege alatt kívánjuk, írásunk analizisét a Délbácska Grafologia rovatában megjelentetni.

Ezeket az íráspróbákat kívül ugynevezett lélek analizist is kaphatunk. Ebben az esetben hosszabb szöveget kell beküldeni.

A rövidebb szövegek analizisáért tíz dinárt kell a levélhez mellékelni, az ugynevezett lélek analizisért 30 dinárt.

Ha valaki nem akarja, hogy írásának analizise a lapban megjelenjen, írja meg címét és ez esetben az analizist levélben is megküldjük.

Postai akadályok miatt a beküldött íráspróbák analizisét jövő vasárnapi számunkban közöljük.

Az iskolában

A tanító: Móricka, figyelj ide. Ha egy darab zsemlét két részre osztasz, mennyi marad belőle?

Móricka: Kettő.

A tanító: Ha a két darabot két részre osztod, akkor mennyi marad?

Móricka: Négy.

A tanító: És ha a négy darabot osztod kettőre?

Móricka: Nyolc.

A tanító: És ha azt a nyolc darabot osztod két részre?

Móricka: Tizenhat.

A tanító: Nos és ha azt a tizenhat darabot osztod két részre, mi marad belőle?

Móricka: Zsemlyemorzsza.

Műveltek társalgása

— Szokott nagyságos asszony orvosi műveket is olvasni?

— Nem nagyon. Azaz egyet mégis csak olvastam, nagyon híres mű lehet.

— Melyik az?

— Homérosz isisása!

MEGHIVÓ

A GAZDÁK TAKARÉKPÉNZTÁRA RT
Temerinben, 1926. március hó 14-én délután fél 3 órakor az intézet helyiségében

XII ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja meg, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak. *)

TÁRGYSOROZAT:

2. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadások előterjesztése, a tiszta nyereség felosztása.**)
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvénye feletti határozat.
5. Az igazgatósági és választmányi tagok megválasztása.
6. A felügyelő-bizottság 1926 évi tiszteletdíjának megállapítása
7. Indítványok az alapszabályok 23. §-a értelmében.

Temerin, 1926. február hó 10.

PUSKÁS GYULA
igazgatósági elnök.

*) Az alapszabályok 24. §-a értelmében szavazati joggal csak az a részvényes élhet, aki a közgyűlést megelőző napon részvényét a társaságnál átveteli elismervény ellenében letétbe helyezi.

**) Az intézettől a mérleg-számla egy példányt minden részvényes megkaphatja.

Egy ügyes munkásnő a ki

Masamod

üzletben hosszabb ideig dolgozott, helybeli női kalapüzletbe azonnal felvétetik. Bővebbet Schmolka hirdetőiroda, Futoski put 2.

BUTORT:

Hálószoba, Ebédlő és Irodaberendezést stb.

elsőrendű, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben nagyban és kicsinyben mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol és a legkedvezőbb fizetési megkönnyítéssel

ATLASZ D. D. butor és faárugyárban, NOVISAD

KOSTA J. ZARIĆ

KIR. UDVARI

ÉKSZERÉSZ

B
E
O
G
R
A
D

K
O
L
A
R
Č
E
V
A
6.

KOVARČEVA Bp. 6.

HURKAFORRADALOM KÉSZÜL BARANYÁBAN

Óriási és fantasztikus magyar kémszervezetet leplezett le megint a „Vreme“

A főcinkos lakásán revolvert, három puskát és egy szétszedett gépfegyvert találtak

A puskákon kívül sonkát és díszkarmendit is fedeztek fel a padláson

A beográdi „Vreme“ sombri munkatársa fáradhatatlan ambícióval nyomoz magyar kémszervezetek után. Ezuttal a baranyai Pélmonostoron bukkant újabb nyomokra, amelyek állítólag az egész Vajdaságot behálózták. A kémkedési ügy központjában megint az a rejtélyes Mózér József áll, akivel „Vreme“ már több ízben foglalkozott és aki véleményünk szerint egy Fantomás-féle csodabogár. Mindenütt látták, beszélt vele, de sohasem lehetett elfogni. Úgyes ember lehet az a Mózér bácsi hiszen nem kevesebb feladat várna rá, mint a Vajdaságban előkészíteni a forradalmat. Szegény, földhözragadt magyaroknak nincs más bajuk, mint kémkedéssel foglalkozni meg forradalmat csinálni! A „Vreme“ szerint óriási municióraktárt fedeztek fel a főcinkos lakásán, revolvert, három puskát és egy szétszedett gépfegyvert. Ezzel aztán igazán nagyszerű forradalmat lehet csinálni, valóságos „batrahomiomahit“-harc a végkimerülésig! Szegény békák és egerek!

A „Vreme“ fantasztikus híradása szerint a hatóságok mindezekig semmit sem tudnak a hatalmas kémszervezetről, ellenben a sordíjas újságíró saját hatáskörében indított nyomozást és a következőket állapította meg:

Még a bogojevi „affér“ leplezése alkalmával feltűnt, Ádám Antal főcinkos egy Schmidt nevű emberre hivatkozott, aki állítólag a magyar vezérkar emisszáriusa is és aki annak idején a bogojevi és a novisadi hidat akarta felrobbantani. A nyomozás folyamán azután kiderült, hogy a titokzatos Schmidt nem más, mint Mózér József vezérkém.

Egy bélyei kávésnak a fia Mózér, aki a kapuciner készítésén kívül kémkedéssel is foglalkozik. Annak idején házkutatást is tartottak Kapuciner ur lakásán s ez alkalommal — o horribile dictu — egy földalatti pincére bukkantak. A nyomozó hatóságoknak különösen az a körülmény tűnt fel, hogy a pince nem a föld felett, hanem alatta volt, már pedig egy tisztalelkű embernek csak föld feletti pincéje lehet.

Ferenc József feltámadása

Maletics Miroszáv belimanasztiri rendőrkapitány nevéhez fűződik a további szenzációs események leplezése. A generálpolicájdirektor

titkos rendőrsége ugyanis megállapította, hogy a magyar határról állandóan gyanus egyének érkeznek Belimanasztira. Egy kiválóan zseniális Sherlock Holmes pedig kiderítette, hogy Mózér főcinkos egy Staub János nevezetű szegény svábbal tartott fenn összeköttetést, aki nagy szimpátiát tanúsított a pélmonostori teavaj iránt. Egy olyan ember pedig, aki a vajat szereti, annak csak vaj lehet a fején. Ezek a szenzációs következtetések világrengető felfedezésre vezettek. Miután a pélmonostori uradalom valamikor Frigyes főhercegé volt, mi sem természetesebb, mint hogy Mózér József nem volt más mint maga Ferenc József, aki nem is halt meg soha, hanem halála előtt a pélmonostori kolostorba vonult, ahonnan azóta is irányítja a nagyszabású kémszervezetet „generálistáb befélek“ alapján.

Szenzációs házkutatás

A nyomozás adatai alapján ezután házkutatást tartottak Mózér Ferenc József lakásán, ahol a padláson elrejtve nagymennyiségű sonkára, oldalásra, minden hájjal megkent karmenádliára és három puskára bukkantak, amelyek közül az egyiknek hiányzott ugyan a csöve, a másiknak meg a puskatusa, de azért „kiválóan alkalmas szerszámoknak bizonyultak egy forradalom előkészítésére és végrehajtására.“ Az egyik detektív egy elrejtett helyen egy hatalmas ágyúcsőformájú micsodára bukkant, amelyről később kiderült, hogy hurka. A gyanus kóbászt nyomban lefoglalták és Beogradba küldik vegyi vizsgálatra annak a megállapítása céljából, nincs e benne dinamit.

Kiút a forradalom

A hatóságok nyomban jelentést tettek felfedezésükről a belügyminisztériumnak és most Maletics Miroszáv őbergenerálspektor lakásán szívszorogva várják, mikor üt ki a pélmonostori hurkaforradalom, amely bizonyára lángba fogja borítani egész Európát, sőt esetleg Honolulut is, ahol szintén szeretik a teavaját és a karmenádliát.

A derék feketék, akik nem bicsérdisták, hanem emberevők, alig várják a kínálkozó alkalmat, hogy a meghibbant tudósító agyvelejéből — „vesét velővel“ készítsenek vacsorára.

Schulze részletes vallomást tett

Bécsben vásárolták a bankjegyeket hamisító gépeket

Budapest, február 20. Schulzet a francia megbízottak jelenlétében ma délelőtt hosszasan kihallgatták. Schulze az vallotta, hogy Windischgrätzék arra kérték őt annak idején, hogy a magyar jegybank mellett felállítandó bankjegyhamisítási kísérleti laboratórium vezetését vállalja. Azt mondták, hogy orosz és osztrák mintára kísérletezzen bankjegyhamisítással, a hamisítás elleni védekezés céljából. Természetesen az így készült hamispénz nem kerül forgalomba. Ő ilyenformán vállalta a francia ezerfrankosok hamisítását. Később azonban nézeteltéréseik támadtak és Windischgrätzék kijárták a rendőrségen, hogy őt kiutasítsák. Schulze hírszerint vallomása során több új nevet említett, mint akikkel Budapesten érintkezett, de a rendőrség ezeket a neveket a legszigorúbban titkolja.

A Budapesten időző francia kiküldöttek

a Berlinből kapott adatok megtárgyalása után felkeresték a bünygyi osztály vezetőjét és kérték, hogy Schulze szerepének bizonyos részleteire vonatkozóan a budapesti rendőrség ismételten hallgassa ki Windischgrätz cselédségét. Igéretet kaptak, hogy a kihallgatást ma vagy holnap fogatosítják. A budapesti ügyészség megküldötte a berlini ügyészségnek a Schulzera vonatkozó vallomások és adatok másolatát.

A francia rendőrtisztviselők ma délelőtt ismét tanácskozást tartottak a rendőrségen és nagy érdeklődéssel várják az értesítéseket Berlinből, amelyek Schulze ellogatásáról és kihallgatásáról hoznak közelebbi híreket.

Bécsi jelentés szerint kiderült, hogy az a nyomdagép, amellyel a budapesti frankhamisítók az ezerfrankosokat hamisították nem Németországból származott, hanem Bécsben vásárolták a Carmine gépgyári cégnél. Beigazolódott

az is, hogy a gépet Gerő László rendelte meg és ő kötötte meg a vásárt.

A Berlinben tartózkodó francia kiküldöttek azt a kérelmet terjesztették az ottani bíróság elé, hogy Schulzet Windischgrätzzel való szembesítés céljából szállítsák Budapestre. Ez az átszállítás nem volna egyértelmű a kiadatással, hanem csak a vallomások között mutatkozó ellentétek tisztázását szolgálná.

Egy minta rendőr,

aki lopott és akit megvesztegettek, de azért még szolgálatban van

Sulyosan vádolja a novisadi ügyészség Milakovics Szima 30 éves obrováci rendőrmestert, aki ennek ellenére is még mindig szolgálatban van. Ügyében tegnapi tüzte ki a tárgyalást a novisadi törvényszék. Milakovics Szimán kívül még Jovánovics Brankó 26 éves izbistei születésű volt csendőr is a vádlottak padjára került.

Az ügyészség mindkettőjüket azzal vádolja, hogy 1921. április 16-án Obrovácon szolgálatuk teljesítése közben házkutatást tartottak Nikolics Péter lakásán és ez alkalommal 15 darab ezüst koronát, 3 darab ezüst dinárt, 5 darab ezüst két dinárt és két aranygyűrűt vittek el és megtartották maguknak Milakovics Szima rendőrmester ezenkívül Novoszelon 1921. április 23-án 100 dinárt követelt és kapott Grujin Szretentől és Stojics Szevantól, azért hogy nekérjen tőlük igazolványt arról, honnan szereztek a kocsijukon levő tüzelőfát. Ezenkívül 1921-ben mint rendőrzetű Plavnan Majorcsik Józseftől és Dombay Mártontól egy-egy vadászpuskát kobozott el és azt megtartotta magának.

A tegnapi tárgyaláson azonban még nem kerülhetett sor ítélet kihirdetésre mivel a tanúk nagyrésze nem jelent meg.

Walter magántanfolyam.

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely államból.

Budapest, Rákóczi-ut 51.

Nagy raktárhelyiség

azonnal kiadó

BRÜLL CSAVARGYÁR

(azelőtt Kendergyár) Novisad.
3134-1-3

Üzlethelyiségem kisebbitése

folytán a raktáron levő butorok egy részét önköltségi áron árusítom.

MILAN SARATLIĆ, Kralja Petra ulica 7

„KALLA“-féle legfinomabb Hamburgi Kronsardinia

hagymával és fűszerrel legjobban marinírozva 2 kilós doboz 75 darab tartalommal

Dinar 55.—

Kapható a következő cégeknél:

V. Kolarszki,
Arnold Baumhauer,
Rudolf Paupert,
Pollak i drug,
Georg Knipf,
Emil Pušić,
Paul Warnus.

3131

1-3

APOLLÓ február hó 22-én és 23-án:

BOHÉMVER

Rendezte: CHARLIE CHAPLIN.

Főszerepben: EDNA PURVIANCE, ADOLPHE MENJOU.

HIREK

Én is Bicsérdista lettem

Nagy és mélyreható alakuláson mentem át az utóbbi napokban. Lemondtam a husevéstől, az állati termékek fogyatékoságainak kémiai összetételü ingrendenciális élvezetétől és növényevő lettem. Avagy „Bicsérdista”. Az igazi Bicsérdista programszerűen válogatja meg táplálékát. A Bicsérdista az egy különleges, simpliterice exproportionális tisztán pszichoetikai szempontból is természetfölötti lény. Már napok óta csak zöldséget rágcáslok, s e tekintetben lelki vonatkozásba léptem a kecskével, a tehénnel, az antiloppal és a bölömbikával. Tessék csak idefigyelni, milyen pompás menüvel rendelkezem: töltött kukoricacsutka lekvárral, sárgarépa snicli hangyatojással, zsiráftej marabu salátával, strucctojás pelikán mártással, hecserli bísztok citromspárgával, kirántott szilvalekvár pemetefükrumplival. Ez az ugynevezett exotikus étrend, a közönséges bicsérdista csak ilyeneket eszik: rozmarínghéring bagariamártással, kikiricsrostélyos lefutóruzáddal, muskátlikáposzta töltött ibolyailattal, nefelejtortá primula csipetkével, spenótgulyás ezerjőfüvel és piritott csukamáj violahagymával. Aki mindezeket elfogyasztja, örökéletű lesz. Azt mondják, hogy egy bicsérdistának 70 éves korában tizenhárom zápfoga nőtt; egy 80 éves őszhaju bácsi már a negyedik hecserlibísztok után megbarnult; egy 16 éves kisleány fiuvá változott. Ó nyájas olvasó, micsoda perspektíva! Nem akarok bicsérkedni, de amióta bicsérdista vagyok — és azt nem bicsekvésből mondom — olyan lengének érzem magamat, mint a bagolyszószba mártott tejeles párolt káposzta. Szinte anyának érzem magamat, olyan jól áll az arcomhoz a cvikipszi rántotta. Álmomban is zöldségeket látok, a korzón zöldségek, kalarábék, kelkáposzták, cellerek és zöld sárgarépgy forgolódnak körülöttem, a multkor pedig egy barátomat így szólítottam meg.

— Aláoszolgálja Paradicsom ur!
Pedig nem is volt piros az ipse, csak fehér volt a körme és zöld a koponyája. Amióta növényevő vagyok, elmúlt a sárgaságom és most a zöldségemet kezeltem. Színvak lettem és a színek változataiban csak összefutó pfeferoni és uborkaszivárványt látok. Most már nem írom, hanem eszem a leveleket. Ha még nyolcvan esztendőig folytatom a bicsérdi kurát, biztos, hogy öreg ember leszek. Különben is a Bicsérdizmus egészen át fogja alakítani a világrendet. Ezentul már nem az asztaloknál, hanem a legelőn fogjuk elfogyasztani az ebédeinket. Nyáron a Limánon reggelizünk, a fürdőparkban ebédelünk és a telepen vacsorázunk. Ezentul a vendéglősök imígyen fogják invitálni a vendégeket:

SZINHÁZ UTÁN GYERÜNK
A LEGELŐRE!

Ez kérem a Bicsérdizmus. Világgraszólt, korszakalkotó, szenzációsan nagyszabású esemény! Csak ez kellett még nekünk, csak ez hiányzott a boldogsághoz. Nem izgat már a hurka, a karmenádli és a libacomb illata; a tizenhárom zápfog az most a tromf!

Haragszom a barátomra, aki gunyosan végignézett, amikor tudomást szerzett elveimről és így szólt:

„Nyugtával bicsérd a napot!” Pedig Szauekraut a neve az ipsének. K. A.

1926. Február 21. Vasárnap

Római katolikus: *Invocabit*. Protestáns: *Eleesnora*. Görög keleti: *Száva*. A nap kel reggel 6 óra 57 perckor, nyugszik 5 óra 32 perckor. A hold kel 11 óra 56 perckor, nyugszik 2 óra 47 perckor. Nemzeti Színház: D. u. 3 órakor: Tatárjárás. Este: A csárdáskirálynő. Apolló mozi: Hajsza a világ körül. Odeon: Az orosz tigris.
Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Változókonny

idő. A szelek gyengék maradnak, a felhőzet általános esőzéssel az ország északi-keleti részein. A hőmérséklet nem fog jelentékenyen változni.

Jóslat Novisad részére: Csendes, borult idő, esővel. Hőmérséklet 1—6 fokig.

— **A Novisadi Kath. Olv. és Gazdakör** folyó hó 21-én vasárnap este 8 órai kezdettel „Kultur-estélyt” rendez, melyre ezúton hívja meg tagjait. Belépődíj nincs, a belépés kizárólag tagsági igazolvánnyal történik, azon tagok kiknek még az igazolvány nincs birtokukban, ezt átvehetik este 7-től a kör jegyzőjétől. A felolvasást Wier János főtisztelendő úr tartja a „Római zárándokutról”.

— **A Krizantém második előadása.** A Krizantém első előadásának nagy sikerére való tekintettel Nádor Mihály nagyszerű operettjét március 7-én, vasárnap megismétlik a Szloboda nagytermében.

— **Eltemették Debelyacski Mitánét.** Tegnap délután három órakor temették el Debelyacski Mitánét az Uspenszki temető halottas házából, nagy részvét mellett.

— **Előadás a novisadi református templomban.** Jahn Jakab, a pribicevicevői evangélikus egyház lelkesze résztvevő a Hit és Élet mozgalom 1925. évi stockholmi kongresszusán. E kongresszusról s annak határozatairól előadást tart ma február 21-én vasárnap este 7 órakor a református templomban. Szabad bemenet.

Uraim! Izséles Borsalino stb. finom tavaszi kalapjaim gyönyörű választékban megérkeztek; garantált legolcsóbb ár: **FUCHS** divatárúüzlet Novi Sad, a Menrat-palotával szemben.

— **Határátlépés abécéskönyvvel.** Horgosi tudósítónk jelenti: Nem mindennapi esemény kacagattatja meg farsang napjaiban a horgosi iskolásokat. Az egyik első osztályos fiú eltévesztette iskola után az utirányt hazafelé és kijutott magyar területre. Sokalta már a járást és sirva kérdezte a vele találkozó embert, hogy merre van a házuk. Biz az nem ismerte szüleit. Nézi cifrabetűs könyveit és akkor látja, hogy a kis tudós eltévedt. Elvezeti a közelben levő magyar őrszemhez, ki végig vizsgálja könyveit és megállapítja, hogy a kis magyar Horgosról került tulanra. Ott fogták éjszakára és megvendégelték. Másnap a magyar őrszem atkiséri a kis határátlépőt a szerb őrszemhez, ahol igazolja magát a kis lurkó a Bukvárral (abécés könyv). A finác megismogatja a kis utazót és aztán elkíséri Horgosra, nehogy elkészen az iskolából. Ahogy elérik a kamarási vasuti átjárót, megszólal a kis fiú: Most már tudom a járást, elmehet bácsi vissza. Itthon örömmel meséli pajtásainak, hogy mennyi csokoládét és édes rétest evett Magyarországon.

PATKÁNIN patkányirtó-szer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a **Torontáli Agrár-banknál**, Veliki-Bečkerek. 2481-1-0

— **Orvosi hír.** Dr. Démánd Antal volt egyetemi szemklinikai tanársegéd szemspecialista, rendel naponta délelőtt 10—11 és délután 2—4 ig. Dunavska u. 26. I. em. 2796

— **Áradnak a francia folyók.** Franciaország több vidékéről ismét nyugtalanító hírek érkeznek a folyók áradásáról, amelynek a tartós esőzés az oka. A Szajna víz állása egyelőre még alacsony, míg a Marne Maas és Orne részben már kiléptek medrükből Belgiumból is árvíz hírek érkeznek, különösen a Maas árad.

Hunyadi János

természetes keserűviz. 8

Kiváló: Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, aranyeres bántalmaknál, a gyomor, vese és máj táplálási rendellenességeinél, stb.

FEKETE LAJOS:

Lila levelek Tamarának

III.

Tavaszi égalján a rózsaszín távol,
Mult vágyainkra hullt sejtelem-fátyol
Fődjé be arcod, legyél most bárhol.

Mert esők hangu szavak már meg nem ígéznek,
S vágyasztó-kedve kis angyali kéznek
Már egyre ritkább és egyre gyéreb.

Tüll e a kezyüd, selyem-e a szoknyád,
Titkon nem lesem már nem gondolok reád,
S tűnő alakod langy séta-szélbe leng.

Mandullaillatkor ne várj a kertben;
Hűs ősz essőtől lázasa verden,
Nem hilak magamhoz, nem vágyom hozzád.

Lelked mégis emlékünk selymét ha kötne,
Lila levelem ne olvasd többé;
Álmunk szétfoszlott illatos köddé...

Tavaszi égalján a rózsaszín távol,
Mult vágyainkra hullt sejtelem-fátyol
Fődjé be arcod, legyél most bárhol...

— **Házasság.** Zorka Vrbazky Novisad és Mathias Kniesel Beska, f. hó 15 én házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

— **Esik a lengyel zloty.** Varsóból jelentik: A zloty kéthónapig stabil volt, pénteken azonban újból vesztett árfolyamából. Ennek az áresésnek oka az üzérkedés, amelyet a lengyel bank nem tud mindig nyomban megakadályozni, miután aránylag kevés mozgósítható ércfedezettel rendelkezik. Az áresés kétségkívül átmeneti jelenség, miután semmi gazdasági alapja nincsen. A kereskedelmi mérleg továbbra is igen kedvező.

— **Elsőrendű tűzifák,** porosz község és gázkocsz házhoz szállítva, Schwarz Testvéreknél Novisad, Háltér 11. sz. 2757-1-0

— **Eljegyzés.** Nacsá Mariska Novisad és Gertner Gusztáv jegyesek. Novisad, 1926. február hó.

— **Szerény betörő egy temerini tanyán.** Góbor Sándor temerini gazda tanyájára, míg ő családostul a községben tartózkodott, ismeretlen tettes betört, s az éléskamrából 2 sonkát, néhányszál kolbászt, s egy darabka szalonnát elemelt. Minthogy az éléskamrában 8 drb. sonka és sok más egyéb élelmiszer volt felhalmozva, a betörő szinte szerénynek látszik, hogy ilyen kevéssel megelégedett. A rendőrség felhívja az illetőt, hogy jelentkezék a rendőrségen, ahol szerénységeért illő jutalomban fog részesülni.

(x) **I oszt. gőzölt** búkkdeszkát köbméterenkint 1600 dinárért beszerezhetnek Lišić fatelepen. Kanálison tul. 2266-1-0

— **Számúzték egy volt görög miniszterelnököt.** Athénben számúzték Kafandarisz volt miniszterelnököt és Szantorin szigetét jelölték ki tartózkodási helyétül.

— **Aki a gyerekműt szereteti.** Körülbelül két hete, hogy Gemzszik Mária, Gajeva ulica 10. sz. alatt lakó mosónő, amikor munkára ment, kis gyermekét Gál Annusra bízta, akivel régi barátsága köti még a kórház szülészeti osztályából. Gál Annus elvállalta a gyermek felügyeletét és a mosónő nyugodtan távozott. Amikor délben hazajött, csak a síró gyereket találta otthon, Gál Annus ellenben elpárolgott és vele együtt a gyermek összes fehérneműje, ingek, pelenkák és egyebek, mindössze 300 dinár értékben. A mosónő feljelentést tett a hűtlen pesztonka ellen, akit a rendőrség körözölevele alapján Maradékon elfogott. A csendőrök Noviádra szállították, ahol tegnap letartóztatták. Átadják az ügyészségnek.

— **Rövid hírek.** A brit királyság hajózási kamarájának évi díszében Runciman a kamara elnöke igen barátságos szavakkal emlékezett meg arról a körülményről, hogy a Laristan angol gőzös személyzetét a Nord Deutscher Lloyd Bremen gőzösének bátor személyzete mentette meg. Runciman többek között a következőket mondotta: Bármilyen ellentét állott is fenn a háboru alatt, a tengeren a baj-

társasság visszatért. Nagybritannia hajózásának nevében szölok, amikor örömmel ismerem el, hogy Németország nem tesz megkülönböztetést a lobogók szerint. — A moszkvai legfőbb törvényszék hadbírósa háromheti tárgyalás után tizenhárom vádlottat Esztország javára folytatott katonai kémkedés és a szovjet köztársaság területén bombamerényletek előkészítése miatt halálra ítélte. Összesen negyvennyolc vádlottat állítottak bíróság elé, részben volt cári és judenics tiszteket. — Thorn lengyelországi városba két elegánsan öltözött fiatal ember érkezett és az egyik szállodában szobát bérelt. A portásnak gyanus volt az idegenek feltűnő magatartása és értesítette a rendőrséget, ahonnan három rendőrtiszt jött át a szállodába. Alighogy beléptek az előcsarnokba, a két idegen több lövést adott le a rendőrtisztviselőkre, akik közül az egyik azonnal meghalt, a másik kettő súlyosan megsebesült. A banditák azután elmenekültek és még eddig nem sikerült őket kézrekeríteni. — Tehetséges ifjak munkájának kiállítására van most Budapesten. Tegnap angol látogatták meg a kiállítást és egész anyagát megveszik, átszállítják Angliába és ott kiállítás formájában bemutatják.

„ZUGSLAVIA“

Általános Biztosító Társaság Fiókgazgatósága
NOVISAD, ZRINYI PÉTER U. 36.
TELEFON: 55.

Vállal mindennemű biztosítást — Károk 8 napon belül levonás nélkül rendeztetnek — Helyi képviselőket keres

TÜZIFA

legolcsóbb, legjobb minőségben kapható
Drvarsko inđustrisko društvo cégnél,
Novisad, Jermenski drum. Telefon 208.

RÁDIÓ MŰSOR

február 21-én

(A városok mellett lévő szám a hullámhosszat jelenti)

BÉCS (530) 11 óraker a bécsi filharmónikusok hangversenye, 16 óraker népies hangverseny, 18.15 óraker kamarazene est, 19.30 óraker előszó a Siegfried bemutatójához, 20 óraker Siegfried opera (Wagner)

BUDAPEST (546) 9.30 óraker újsághírek, kozmetika, 10 óraker zenés nagymise a belvárosi plébánia templomból. 15 óraker Bergengóc bácsi mesél (Zsombok Zoltán író), 16.15 óraker Győző Lajos, a Vígsház tagja humoros előadása Krisztian Lilly énekművésznő közreműködésével, 17.30 óraker református istentisztelet a Kálmán téri templomból, Szabó Aladár lelkész prédikál, utána vallásos estély. Az épitendő magyar Reménység templomáról felolvasást tart vitéz Komáromi János és Ujvárossy Margit énekel, 19 óraker a Faluszövetség előadása, 20.30 Hegyi Anna, a Városi Színház tagja magyar nótákat énekel Koródi Gyula cigányzenekarának kíséretével, 22 óraker tánczene.

BERLIN (505 és 576) 9 óraker Pirkadás, 11.30 óraker szórakoztató zene, 16.30 óraker zongora és hegedű hangverseny, 20 óraker operette előadás, 20.30 óraker vidám est, 22.30 óraker jazz-band.

MÜNCHEN (550) Déléltt harangjáték a müncheni városházáról. 11.30 óraker vadászkiert kvartett, 20.30 óraker ünnepi hangverseny.

MILÁNÓ (320) 16.30 óraker koncert, 20 óraker kompozíciók.

RÓMA (425) 15.10 óraker zenekari hangverseny, 20 óraker jazz-band, 20.40 óraker operaelőadás.

ZÜRICH (515) 15 és 10 óraker hangverseny, 20.15 óraker operette részletek.

PÁRIS (1750) 13.45 óraker hangverseny, 21.45 óraker rádió-jazz.

PRÁGA (368) 11 óraker zenekari hangverseny, 17 óraker szórakoztató zene, 19.30 óraker hangverseny.

2600 éves dinasztia

Japán uralkodóház és az ország feledhetetlen ünnepe

Japán pénteken ünnepelte uralkodóházának 2600 éves fennállását. Az európai dinasztiák közül egy sem tekinthet vissza ilyen nagy múltra.

A monda szerint a japán uralkodóház Izano Gi istentől és Izana Mi istennőtől származik. Zimmu Teu Wo ezen istenek utóda alapította meg a mikadók dinasztiáját Kr. e. a VII. században, aki Kin Sin szigetnek volt ura lassan-lassan kiterjeszti hatalmát s mikor 585-ben Kr. e. 130 éves korában meghalt mikadó címmel egész Japán ura volt.

A történelmi Japán Kr. n. 625-ben kezdődik 649-ig békesség uralkodik az országban. Ekkor kezdődik Japánban az anarchiák kora, amely az országot 8 család állandó s véres harcának teszi ki 1152-ben végül a sogumok, a francia palótagrófoknak megfelelő hatalommal, helyreállítják a rendet. Majdnem 8 századon át Japánnak két feje van, egy politikai a soijum és egy egyházi, a teuno

A modern Japán megalapítója a nagy mikadó, Mutsu Hito, ki 1867-ben veszi kezébe a hatalmat. Az ő fia a mostani mikado, Vosi Hito. A trónörökös pedig a most uralkodó császár legidősebb fia Hiro Hito.

SPORT

Ma délután negyed 3 óraker sombori Amatőr—NAK mérkőzés

A NAK szezonnyitó mérkőzését nagy érdeklődés előzi meg. Régi szokás az, hogy a szenzációéhes futballközönség az első tavaszi mérkőzéstől mindig valami meglepetést vár, vagy legalább is azt, hogy a futballkonyhájában a téli hónapok alatt mit főztek ki az illeteksek. Milyen új csillagokat akviráltak, milyen új alakok tűnnek fel a láthatáron.

Ebből a szempontból a mai mérkőzéstől nem sokat várhatunk, A NAK kipróbált régi játékosait állítja csatasorba, akik közül Schaffer, Peikert, Gottvald hiányozni fog. A somboriak ma délelőt 11 óraker teljes első csapatukkal érkeznek meg, és minden valószínűség szerint nehéz küzdelem után megvívott döntetlennel, vagy minimális győzelemmel térnek vissza Somborba. A mérkőzést Fehér vezeti.

A NAK hivatalos hírei: A mai mérkőzések csapatösszeállításai és a mérkőzések kezdete d. e. fél tíz óraker NSC.—NAK ifj. Lerch, Szabó, Buchmüller, Toma, Molnár, Higl, Schneider, Istók, Rajkovic, Juhász Tala, test. Klir. Pilko. — d. u. 1 óraker Radnicski II.—NAK II, Babin Derner, Pelikán, Majoros, Derner, Boros, Neunirt, Saro, Mitkovic, Georgijevics, Greuling, tart. Otta — d. u. 2 óraker Dussing, Martin, Varga, Antonics, Róka, Aleks, Bertók, Németh, Spiller, Schubert, Paszt II. tart Hajdu.

A Suboticei Sport Novisadon játszik jövő vasárnap a NAK csapatával barátságos mérkőzést.

A Radnicski hettőn este a tagsági igazolványok kiosztására összejevetelt rendez. — Ma délután negyed 1 óraker Wéber intéző

lakásán, az alábbi Radnicski játékosok jelenjenek meg: Spiesz, Ferenci, Buray, Fodor, Németh, Bányi, Bustrovics, Berko, Müller, Szakács, Sernec.

Az Achilles kerékpáregylet folyó hó 21-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel az egyleti helyiségben. (Szűcs-féle vendéglő) teadélután rendez. Bejárat Laza Koszticeva utca 22. Belépő díj nincs. Teajegy kötelező. Vendégeket szívesen fogadunk. A vigalmi bizottság.

Február 20	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.127	—	—	176.—
Zürich	—	1095.50	—	1926.—
Newyork	519.25	—	56.76	—
London	25.25	—	276.80	486.3/8
Páris	18.62	—	—	356.—
Milano	20.87	—	229.50	402.25
Prága	15.37	—	168.60	296.25
Berlin	123.60	—	1354.25	23.81
Budapest	72.70	—	—	14.1/8
Brüsszel	23.60	—	—	454.50
Bécs	73.10	—	800.50	14.25
Bukarest	222.50	—	—	43.—
Amsterdam	208.10	—	—	40.07
Szófia	—	—	—	73.—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloni	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1926 február 20, 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 167.1/8	május 1926 . . . 79.—
Julius . . . 148.25	Julius . . . 82.1/8
Szeptember . . . 141.75	Szeptember . . . 83.5/8

Irányzat: buza gyenge, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 február 20. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, duplikát kassza
kötés 287.50, 100 mm

Tengeri

bácskai uj III. 5-ig d. k. kötés 112.50, 200 mm

bácskai, III. Fővonal duplikát kassza

kötés 123.—, 450 mm

bácskai Arandjelovo paritás duplikát kassza

kötés 117.50, 300 mm

szerémi uj duplikát k. kötés 115.—, 100 mm

szerémi uj III. 15-ig d. k. kötes 117.50, 200 mm

szerémi IV. Fővonal duplikát kassza

kötés 130.—, 200 mm

szerémi V. Indija paritás d. k.

kötés 132.50, 800 mm

szerémi száritott d. k. kötés 138.—, 200 mm

Buzaliszt

bácskai 2. sz. kenyér duplikát kassza

kötés 410.—, 100 mm

Irányzat: változatlan

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Van szerencsém

a nagyérdemű hölgyközönség tudtára adni, hogy fazonárakat

25%-al

leszállítottam. Szíves pártfogásukat kérem tisztelettel:

JENŐ HAJZER, női divatterem

3093 Zelijeznička ul 39. sz. 1—3

Utolsó nap!

APOLLO

Utolsó nap!

HAJSZA A VILÁG KÖRÜL!

APRÓ HIRDETÉSEK

Legjobb minőségű PATENTIROZOTT SZÖLLŐ-PERMETEZŐ GÉPEK és PÁLINKAFÓZÓ ŐST és REZÜSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisači u. 32. 3119-1-00

HASZNÁLT BUTOROK igen jutányos áron eladók Magyarországra u. 11.

ELADÓ kitűnő állapotban levő rövid ZONGORA Kralja Petra 27. és egy fekete PIANINO, Sumadijska 11. 3132-1-2

FELHÍVÁS! Ne soká gondolkodjék, mert megbanja, ha nem iratkozik be a már 3-4 hét múlva megalakuló POMOC szülészeti, kihazasító és temetkezési segélyegyletbe SOMBOR, ahol esetenként fizet Din. 30 és kap Din. 30 000, míg a szülészetenél fizet Din. 15 és kap Din. 10 000. Havonta öt esetet köteles a tagunk befizetni, többet nem, ha 50 esetet befizetett, kölcsönt is nyújt egyetünk. Novisadon tagokat felvesz MAJOROS PÁL, Željeznička ul. 53., lent az udvarban. 3099-1-4

BUTOROK, új modern hálószobák (fehér lakkozott), keveset használt ó-német hálószobák, barna tölgyfa, zézagyak, komplett ó-német ebédlő, 12 bőrüléses székkel, magyar díófa könyv szekrények, sarok divány, asztalok, fotelok, székek, nagy divány és több különféle butordarabok, egy konyhaberendezés olcsón eladók. Érdeklődni lehet délelőtt 11-től-2-ig Varga Imre asztalosmesternél, Magyar u. 32. szám. 3054-1-12

KIADÓ több helyiség műhelynek vagy raktárnak, ugyanott egy kis szoba is kiadó. Futoski put 70. 2952-1-2

FIATAL ASSZONY, 3 hetes gyermek anyja szoptatás dajkának ajánlkozik. Cim: Kovács Antal tanító, Temerin. 3120-1-2

1 SZOBA, KONYHA március 1-re kiadó Kisači utca 35. 3142-1

7 hónapos KISLÁNYO-MAT betegségem miatt örökbe adnám. Kamenici utca 16. 3144-1-2

HIRDETÉSEK

Tüzifa és Szén

legolcsóbban

Telefon: 5-47-nél.

A jövődöbéli hurcolkodás

folytán, tetemesen leszállított árak! Dus választék angol kelmékben!

Andrija Malčić, szabó
3143 Trg Oslobodjenja 4. 2-3

Eladó egy régóta fennálló

VENDÉGLŐ

teljes berendezéssel és 20 ágygal a Kralja Petra laktanyával szemben. — Bővebbet:

Vojvoda Bojović ucca 11. szám.
3139 1-3

Pecálók figyelmébe!

A mai naptól több ezer valódi

Bambus (pecanyél)

nagy választékban igen jutányos áron kapható Bugarski Vojislávnál, Slovačka (Attila) u. 11.

Fayencelapot

falburkoláshoz minden mennyiségben legolcsóbban ajánl

Schomann és Bauer

3110 cementáru és műkögyár, Novisad. 1-6

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman őrölt kőso, vagonként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoski put 66. Telefon interurban 534.

A súlyos gazdasági válság miatt alkalmat akarok nyújtani a lakosság valamennyi rétegének, hogy **olcsó áron** szerezhessen be élelmi szükségleteit s ezért

14 olcsó napot

rendezek valamennyi üzleteimben. Szombattól, február 13-tól március 1-ig összes cikkemet **mélyen leszállított áron**, a cikkek nagy részét pedig **beszerzési áron** árusítom.

N. Dimović, Novisad—Stari-Bečej.

Jó márkájú, kifogástalan állapotban levő

AUTÓ

megvétel e kerestetik. Ajánlatok „Késpénzfizetés” jelige alatt a kiadóba küldendők.

3147-1

14 éven felüli

TANULÓLEÁNY

felvétetik

Stojanović könyvkötészetében
Wilson trg 6.

Jól bevezetett fűszerkereskedés

a Hal (Baromfi) piac 5. számú házban más vállalkozás miatt

eladó.

Csak az üzlethelyiség és berendezés — áru nélkül — kapható. Érdeklődni lehet

Csurcsics R. Dragutin tulajdonosnál.

Asszonyt

könnyű munkára felvesszünk. — Cim megtudható:

„Kardos” hirdetővállalatnál

3145 Novisad, Kr. Petra u. 19. 1-2

Matól kezdve a felséges és utolerhetetlen minőségű Mignon süteményeinken kívül elsőrendű anyagból is készítünk

MIGNON SÜTEMÉNYT,

melyet darabonként

Dinár 1.75

árban bocsájtok a t. fogyasztóközönség rendelkezésére.

WAGNER CUKRÁSZDA

3103-1 0

Egy tanoncz

azonnal felvétetik KULIK IZSÓ férfiniszabónál,
3149 Kralja Petra 29. 1-1

Fürdő parknál elegáns

butorozott zoba kiadó.

3095 Cim a kiadóban. 1-3

Az ARANYHORDÓ vendéglőben
FUTAKI UT 60.

Szombaton febr. 20. és vasárnap febr. 21-én
2 bucsuelőadást rendez a

DAMHOFER TURK

tirolai kvartettje.

Kezdeté este 9 órakor Belépti díj nincs
3135-1-2

Mielőtt

Husvételi levelező lapokat

rendeine, kérjen árajánlatot cégünk-től, mivel azokat versenyen kívüli áron adhatjuk. Azonkívül állandó nagy választék mindenféle képes lapokból a legolcsóbb árban. Mintákat utánvét mellett küldünk.

ZIMAI DRUG,

papirnagykereskedése Novisad,
Pašičeva ul. 11.
3150-1-3

A Kralja Petra utcában volt női kalap-üzletemet a Telecki utca 5. szám alá helyeztem át.

Tisztelt vevőimet kérem, hogy engem az új üzletemben továbbra is felkeresni szíveskedjenek. Állandóan raktáron kész kalapok, ugy-szintén javításokat is olcsón készítek. Tanuló-leányokat fizetéssel és rövid időn belül való kiképzésre felveszek. Kérem a n. é. hölgy-közönség szíves pártfogását, tisztelettel:

Janković Vilma.

3089-1-3

Halló! Halló!
Háziasszonyok figyelmébe!

Ha takaréktűzhelyük nem süt, nem főz vagy sok fát togyaszt, forduljanak teljes bizalommal

Ökrész Sándor

kályháshoz Novisad, Futoski put 34. sz.
Cserép és vaskályha javítást vállalom.
316-1-4

Háztelek gyönyörű fekvéssel, közel a fürdő-höz, 300 négyszögöies, 32 méter hosszú utcafronttal. Két házhelyhez is alkalmas, olcsón eladó. Cim: Schmolka hirdetőben Novisad, Futoski put 2. 3148-1-3

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinttisza hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.